

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

(Κ.Α.Π.)

ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΩΝ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προοίμιο	1
Άρθρο 1 Ορισμοί.....	1
Άρθρο 2 Έκταση εφαρμογής.....	3
Άρθρο 3 Κατηγορίες ερασιτεχνικών πρωταθλημάτων – Εποπτεία – Διοργάνωση πρωταθλημάτων	3
Άρθρο 4 Συμμετοχή Ομάδων στα Πρωταθλήματα	5
Άρθρο 5 Εφαρμοζόμενες διατάξεις	5
Άρθρο 6 Αγωνιστική περίοδος	6
Άρθρο 7 Προκήρυξη – Δήλωση συμμετοχής.....	6
Άρθρο 8 Γήπεδα τέλεσης αγώνων	8
Άρθρο 9 Αγωνιστικός χώρος – Αντικανονικότητα γηπέδου.....	10
Άρθρο 10 Ακατάλληλο γήπεδο.....	11
Άρθρο 11 Διάρκεια, ημέρα και ώρα τέλεσης αγώνα	13
Άρθρο 12 Διαιτητής αγώνα	13
Άρθρο 13 Παρατηρητής αγώνα.....	17
Άρθρο 14 Στολές ομάδων	20
Άρθρο 15 Φύλλο Αγώνα	22
Άρθρο 16 Ώρα προσέλευσης ομάδας – Μπάλες αγώνα	26
Άρθρο 17 Αδυναμία συμμετοχής ομάδας σε αγώνα	27
Άρθρο 18 Δελτίο ατομικών στοιχείων και μεταβολών ποδοσφαιριστή – Δελτίο πιστοποίησης Προπονητή	28
Άρθρο 19 Ειδικές περιπτώσεις απαγόρευσης συμμετοχής ποδοσφαιριστών σε αγώνες.....	31
Άρθρο 20 Βαθμολογική κατάταξη ομάδων	36
Άρθρο 21 Μη τέλεση ή διακοπή αγώνα	42
Άρθρο 22 Πρόγραμμα αγώνων	45
Άρθρο 23 Υποβολή ενστάσεων	47
Άρθρο 24 Εκδίκαση ενστάσεων	52
Άρθρο 25 Έπαθλο Πρωταθλήματος.....	52
Άρθρο 26 Οικονομική διαχείριση – Οργάνωση και Επιστασία Αγώνων Πρωταθλημάτων.....	53
Άρθρο 27 Πρωτάθλημα στο οποίο δικαιούται συμμετοχή σωματείο που υποβιβάστηκε ή συγχωνεύθηκε.....	54
Άρθρο 28 Ευ αγωνίζεσθαι – Fair play	55
Άρθρο 29 Ραδιοτηλεοπτικά – Μ.Μ.Ε.....	56
Άρθρο 30 Πολυσυμμετοχή	56
Άρθρο 31 Εθνικές ομάδες – Αντιπροσωπευτικές ομάδες – Προστασία	56
Άρθρο 32 Ποινή αποκλεισμού που επιβάλλεται από σωματείο σε ποδοσφαιριστή της δύναμής του	58
Άρθρο 33 Υποβιβασμός ομάδας λόγω αρνητικής βαθμολογίας.....	58
Άρθρο 34 Συνέπειες ανάκλησης δελτίου ατομικών στοιχείων και μεταβολών	59

Άρθρο 35	Επίλυση αθλητικών διαφορών.....	60
Άρθρο 36	Συνέπειες σε βάρος ομάδας λόγω άρνησης συμμετοχής της σε αγώνες..	61
Άρθρο 37	Γενικές ρυθμίσεις.....	61
ΚΥΠΕΛΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΩΝ.....		63
Άρθρο 38	Συμμετοχή ομάδων.....	63
Άρθρο 39	Αρμοδιότητες Ε.Π.Σ.....	63
Άρθρο 40	Δήλωση συμμετοχής.....	64
Άρθρο 41	Αποχώρηση ομάδας – Διακοπή αγώνα – Παραίτηση.....	64
Άρθρο 42	Σύστημα τέλεσης αγώνων.....	65
Άρθρο 43	Πρόγραμμα αγώνων – Γήπεδα.....	65
Άρθρο 44	Κυρώσεις σε περίπτωση αποδοχής ενστάσεων.....	66
Άρθρο 45	Οικονομική εκκαθάριση αγώνα.....	66
Άρθρο 46	Έπαθλα τελικού αγώνα.....	67
Άρθρο 47	Έννοια όρων – Καταργούμενες διατάξεις.....	67
Άρθρο 48	Ερμηνεία Κ.Α.Π.....	68
Άρθρο 49	Ανώτατο όριο χρηματικών ποινών.....	68
Άρθρο 50	Έναρξη ισχύος.....	68

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ (Κ.Α.Π.) ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΩΝ

Προοίμιο

Ο παρών Κανονισμός εγκρίθηκε από την Γ.Σ. της Ε.Π.Ο. σε εφαρμογή των άρθρων 2 και 40 του Καταστατικού της Ε.Π.Ο. και περιγράφει τους κανόνες διεξαγωγής πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου, τις παραβάσεις κανονισμών, τις επιβαλλόμενες ποινές σε συνδυασμό με τον Πειθαρχικό Κώδικα και τις αρμοδιότητες της Ε.Π.Ο., των Ενώσεων και των Οργάνων τους.

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τις ανάγκες του παρόντος Κανονισμού, οι ακόλουθοι όροι έχουν την εξής έννοια:

Μετά τον αγώνα: ο χρόνος μεταξύ του τελευταίου σφυρίγματος του διαιτητή και της αναχωρήσεως της ομάδος από τα όρια του εν γένει χώρου του γηπέδου.

Προ του αγώνα: ο χρόνος μεταξύ της αφίξεως της ομάδος εγγύτατα στην περιμετρική εξωτερική περίφραξη ή τον εξωτερικό τοίχο του εν γένει χώρου του γηπέδου και του σφυρίγματος για το εναρκτήριο λάκτισμα από τον διαιτητή.

Διεθνής αγώνας: ένας αγώνας μεταξύ δύο ομάδων που ανήκουν σε διαφορετικές ομοσπονδίες.

Φιλικός αγώνας: ένας αγώνας που διοργανώνεται από μία ποδοσφαιρική οργάνωση, σωματείο ή άλλο πρόσωπο, μεταξύ ομάδων που επιλέχθηκαν για την περίπτωση αυτή και ενδεχομένως ανήκουν σε διαφορετικές σφαίρες λειτουργίας. Το αγωνιστικό αποτέλεσμα του αγώνος επηρεάζει μόνον τον εν λόγω αγώνα ή την εν λόγω διοργάνωση.

Επίσημος αγώνας: ένας αγώνας που διοργανώνεται υπό την αιγίδα της Ε.Π.Ο. από ενώσεις-μέλη της ή από την ίδια.

Αξιωματούχος: με εξαίρεση τους ποδοσφαιριστές, οποιοσδήποτε εκτελεί μία δραστηριότητα που συνδέεται με το ποδόσφαιρο σε μία ΠΑΕ ή σωματείο, ανεξαρτήτως της ιδιότητος του, του είδους της δραστηριότητος αυτής (διοικητική, αθλητική ή οποιαδήποτε άλλη) και της διάρκειας της δραστηριότητος αυτής, ιδιαιτέρως δε, ως αξιωματούχοι νοούνται οι μάνατζερ, προπονητές και το ιατρικό προσωπικό.

Αξιωματούχος Αγώνα: ο διαιτητής, οι βοηθοί διαιτητών, ο τέταρτος διαιτητής, ο παρατηρητής του αγώνα, ο παρατηρητής της διαιτησίας, το πρόσωπο το οποίο είναι επιφορτισμένο με την ασφάλεια, και οποιαδήποτε άλλα πρόσωπα που διορίζονται από την Ε.Π.Ο. ή ένωση-μέλος της να αναλαμβάνουν ορισμένες ευθύνες εν σχέσει με έναν αγώνα.

Ουδέτερο γήπεδο: Ως ουδέτερο νοείται το γήπεδο που απέχει, αν είναι δυνατό, την ίδια περίπου χιλιομετρική απόσταση από την έδρα των διαγωνιζομένων ομάδων και ορίζεται από τη διοργανώτρια. Προκειμένου για τοπικά πρωταθλήματα η διοργανώτρια έχει το δικαίωμα να ορίζει γήπεδο μόνον εντός των γεωγραφικών ορίων της Ένωσης.

Σωματείο: Νομικό πρόσωπο που καλλιεργεί το άθλημα του ποδοσφαίρου με ομάδα (ες) που συμμετέχει σε ερασιτεχνικά πρωταθλήματα και αποτελεί μέλος ερασιτεχνικής ένωσης.

Π.Α.Ε.: Ποδοσφαιρική ανώνυμη εταιρεία που διατηρεί ομάδα σε επαγγελματικό πρωτάθλημα και είναι μέλος επαγγελματικής ένωσης. Όπου στον παρόντα Κανονισμό αναφέρεται ο όρος Π.Α.Ε. συμπεριλαμβάνει τα Τ.Α.Π.

Τ.Α.Π.: Ειδικό τμήμα ερασιτεχνικού σωματείου με ομάδα σε επαγγελματικό πρωτάθλημα.

Διοργανώτρια: Η Ε.Π.Ο. ή ένωση-μέλος της με αρμοδιότητα διεξαγωγής και οργάνωσης πρωταθλήματος (των).

Τοπικά πρωταθλήματα: Τα πρωταθλήματα που διεξάγονται από ερασιτεχνική ένωση, εντός των γεωγραφικών ορίων της (Νομού).

Εν γένει χώρος γηπέδου: Το γήπεδο και ο περιβάλλον χώρος του, που χρησιμοποιείται από την ομάδα για την στάθμευση αυτοκινήτων και/ή για την εκμετάλλευση εμπορικών δικαιωμάτων.

Κυρίως χώρος γηπέδου: Ο αγωνιστικός χώρος με την περιμετρική αυτού έκταση, όπου υπάρχουν οι πάγκοι των αναπληρωματικών ποδοσφαιριστών, οι τεχνικές περιοχές, οι αξιωματούχοι ομάδων και αγώνα εντός της εσωτερικής περιφράξεως του εν γένει χώρου του γηπέδου, που έχει πρόσβαση προς τον χώρο των αποδυτηρίων.

Κανονισμοί της FIFA: το Καταστατικό, οι κανονισμοί, οι οδηγίες και οι εγκύκλιοι της FIFA, ως επίσης και οι Κανόνες του Παιχνιδιού που εκδίδονται από το Διεθνές Ποδοσφαιρικό Συμβούλιο (IFAB).

Κανονισμοί της UEFA: το Καταστατικό, οι κανονισμοί, οι οδηγίες-αποφάσεις και οι εγκύκλιοι της UEFA.

Κανονισμοί της Ε.Π.Ο.: το Καταστατικό, οι κανονισμοί, οι οδηγίες-αποφάσεις και οι εγκύκλιοι της Ε.Π.Ο.

Άρθρο 2

Έκταση εφαρμογής

Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού σε συνδυασμό και με τον Πειθαρχικό Κώδικα, έχουν εφαρμογή:

- α)** Επί όλων των ερασιτεχνικών πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου.
- β)** Επί όλων των ποδοσφαιρικών σωματείων και των Ενώσεών τους, καθώς και επί όλων των φυσικών προσώπων, που με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση συνδέονται μαζί τους.
- γ)** Επί όλων των προσώπων τα οποία εισέρχονται στα γήπεδα διεξαγωγής ποδοσφαιρικών αγώνων ανάλογα με την ιδιότητα που έχουν.
- δ)** Οι προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού ισχύουν τόσο για το ανδρικό όσο και για το γυναικείο φύλο, ανεξάρτητα με τις χρησιμοποιούμενες λέξεις και εκφράσεις.

Άρθρο 3

Κατηγορίες ερασιτεχνικών πρωταθλημάτων – Εποπτεία –

Διοργάνωση πρωταθλημάτων

- 1.** Τα πρωταθλήματα που διεξάγονται υποχρεωτικά κάθε ποδοσφαιρική περίοδο είναι τα ακόλουθα:
 - α)** Τα τοπικά ερασιτεχνικά πρωταθλήματα Α΄, Β΄ και Γ΄ κατηγοριών.
 - β)** Το πρωτάθλημα Κυπέλλου Ελλάδος ερασιτεχνών.
 - γ)** Τα ερασιτεχνικά πρωταθλήματα (Νέων - Παίδων) μεταξύ των μικτών ομάδων των Ε.Π.Σ. Το πρωτάθλημα Νέων της κατηγορίας αυτής θεωρείται ως η ανώτατη κατηγορία ερασιτεχνικού πρωταθλήματος για την εφαρμογή των διατάξεων περί προνομίων και ευεργετημάτων προς τους ποδοσφαιριστές.
 - δ)** Το πρωτάθλημα Δ΄ Εθνικής ερασιτεχνικής κατηγορίας.

2. Είναι δυνατή, σε κάθε ποδοσφαιρική περίοδο, η διεξαγωγή και των εξής πρωταθλημάτων:
- α) Των πρωταθλημάτων γυναικείων ομάδων ποδοσφαίρου.
 - β) Των πρωταθλημάτων ΣΑΛΑΣ (ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ 5 x 5).
 - γ) Του πρωταθλήματος ποδοσφαίρου στην άμμο της παραλίας (beach soccer).
 - δ) Κάθε μορφής Πρωταθλημάτων Υποδομής (των Ε.Π.Σ.) και Ερασιτεχνικών πρωταθλημάτων.
 - ε) Των Πρωταθλημάτων Υποδομής των ερασιτεχνικών τμημάτων (ακαδημίες) των Π.Α.Ε. που καθορίζονται από τον Κανονισμό Αδειοδότησης Ομάδων της Ε.Π.Ο. - UEFA
3. Όλα τα αναφερόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου πρωταθλήματα διεξάγονται με την εποπτεία και τον έλεγχο της Ε.Π.Ο., η οποία δύναται να αναθέτει τη διοργάνωσή τους στις Ενώσεις-Μέλη της. Ένα μήνα πριν την έναρξη της αγωνιστικής περιόδου η Ε.Π.Ο. συντάσσει το ετήσιο Πρόγραμμα Αγώνων, στο οποίο αναφέρονται οι ημερομηνίες διεξαγωγής αγώνων, διεθνών ή Κυπέλλου, το οποίο είναι υποχρεωτικό και τηρείται χωρίς παρεκκλίσεις. Ουδείς αγώνας δύναται να ορισθεί εκτός των ημερομηνιών που αναφέρονται στο ως άνω πρόγραμμα για κάθε διοργάνωση.
4. Με ειδική απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Π.Ο. καθορίζονται τα χρονικά όρια έναρξης και λήξης των κάθε είδους διεξαγόμενων πρωταθλημάτων.
- Ως πρωτάθλημα θεωρούνται οι αγώνες των διεξαγόμενων πρωταθλημάτων και οι αγώνες των διεξαγόμενων κυπέλλων
5. Αρμοδιότητα διεξαγωγής πρωταθλημάτων:
- I. 1. Η Ε.Π.Ο. διοργανώνει όλα τα Πανελλήνια Ερασιτεχνικά Πρωταθλήματα.
 - 2. Το Πρωτάθλημα Κυπέλλου Ελλάδας Επαγγελματιών.
 - 3. Την δεύτερη φάση του Κυπέλλου Ελλάδος Ερασιτεχνών.
 - 4. Τον αγώνα Κυπέλλου Πρωταθλητών (Super Cup).
 - 5. Τον αγώνα Επιλέκτων Ποδοσφαιριστών Ελλήνων – Ξένων (All Star Game).

- II. Οι επαγγελματικές ενώσεις διοργανώνουν:
Τα Πρωταθλήματα Υποδομής των ερασιτεχνικών τμημάτων των Π.Α.Ε. που καθορίζονται από τον Κανονισμό Αδειοδότησης της Ε.Π.Ο. - UEFA.
- III. Οι ερασιτεχνικές ενώσεις διοργανώνουν:
1. Τα τοπικά ερασιτεχνικά πρωταθλήματα Α΄, Β΄ και Γ΄ κατηγοριών.
 2. Κάθε μορφής πρωταθλήματα υποδομών.

Άρθρο 4

Συμμετοχή Ομάδων στα Πρωταθλήματα

1. Η συμμετοχή των ομάδων στα πρωταθλήματα του άρθρου 3, και σε όλους τους αγώνες τους είναι υποχρεωτική, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται από τις προκηρύξεις τους. Στην περίπτωση που δεν τηρείται αυτή η υποχρέωση, επιβάλλονται οι κυρώσεις που, κατά περίπτωση, ορίζονται από τον παρόντα Κανονισμό.
Το Δ.Σ. της Ε.Π.Ο. δύναται να εξαιρεί της συμμετοχής, ομάδες των Ε.Π.Σ. μετά από σχετική αίτησή τους.
2. Σε περίπτωση που, για οποιοδήποτε λόγο, η έναρξη των πρωταθλημάτων δεν μπορεί να γίνει με τον προκαθορισμένο αριθμό ομάδων, ο αριθμός τους συμπληρώνεται με ισάριθμες ομάδες από την αμέσως κατώτερη κατηγορία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 3 περ. α΄ σε συνδυασμό με τη διάταξη της παρ. 4 περ. γ΄ του άρθρου 27 του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 5

Εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Όλοι οι αγώνες πρωταθλημάτων διέπονται και διεξάγονται σύμφωνα με τις διατάξεις:
 - α) των "κανόνων του παιχνιδιού" (laws of the game), των αποφάσεων, εγκυκλίων και ερμηνειών που ισχύουν διεθνώς και ορίζονται από το Διεθνές Ποδοσφαιρικό Συμβούλιο (IFAB) και τη FIFA.
 - β) του παρόντος Κανονισμού, των οικείων προκηρύξεων και των αποφάσεων και οδηγιών της Ε.Π.Ο. και

2. α) Διαρκούσης της αγωνιστικής περιόδου απαγορεύεται η τροποποίηση διατάξεων του παρόντος Κανονισμού. Οποιαδήποτε τροποποίηση κατά τη διάρκεια αυτή, ισχύει από την επόμενη περίοδο, εκτός εάν πρόκειται για αυξομείωση των ομάδων κάθε κατηγορίας οπότε ισχύει από την μεθεπόμενη.
- β) Κατ' εξαίρεση διατάξεις, οδηγίες της FIFA ή UEFA που αφορούν θέματα του παρόντος με άμεση ισχύ εφαρμογής, ισχύουν από την κοινοποίησή τους.

Άρθρο 6

Αγωνιστική περίοδος

1. Αγωνιστική περίοδος είναι το διάστημα μεταξύ του πρώτου και τελευταίου αγώνα του οικείου πρωταθλήματος.
2. Η περίοδος μέσα στην οποία επιτρέπεται η διεξαγωγή πρωταθλημάτων αρχίζει την 1^η Αυγούστου και λήγει την 15^η Ιουνίου του επόμενου έτους.
3. Σε περίπτωση που αγώνες πρωταθλήματος δεν τελειώσουν μέχρι τις 15 Ιουνίου κάθε χρόνου, λόγω εκκρεμοδικίας ενώπιον των αρμοδίων οργάνων, επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η διεξαγωγή των υπολοίπων αγώνων του πρωταθλήματος με παράταση της αγωνιστικής περιόδου όχι πέραν της 5ης Ιουλίου, μετά από απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Π.Ο.
4. Εάν λόγω εκκρεμοδικίας διεξαχθούν αγώνες μέχρι την 5^η Ιουλίου ή μετά την 1^η Αυγούστου, οι ομάδες αγωνίζονται με τους ποδοσφαιριστές που είχαν στην δύναμή τους την 30^η Ιουνίου.

Άρθρο 7

Προκήρυξη – Δήλωση συμμετοχής

1. Οι ερασιτεχνικές ενώσεις για τα πρωταθλήματα που διοργανώνουν με τις προκηρύξεις τους καθορίζουν και προβλέπουν για κάθε θέμα που αφορά την τέλεση των αγώνων και την εν γένει διαδικασία διοργάνωσης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος και των λοιπών κανονισμών της Ε.Π.Ο.
Η προκήρυξη οποιουδήποτε πρωταθλήματος, πρέπει να καθορίζει τους κανόνες και τους όρους διεξαγωγής του (αριθμός ομάδων, τρόπος και διάρκεια τέλεσης

αγώνων, γήπεδα, προβιβασμός, υποβιβασμός, έπαθλα, υπόχρεη ομάδα για τη λήψη των απαραίτητων αδειών, καθώς και για τη λήψη των ενδεικνυομένων μέτρων για την τήρηση της τάξης στα αποδυτήρια, στις εξέδρες και στον εν γένει χώρο του γηπέδου, για την εφαρμογή κάθε μέτρου που στοχεύει στην εξυπηρέτηση, άνεση και ασφάλεια των φιλάθλων, υποχρεωτική επίλυση των αθλητικών διαφορών που ανακύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού κ.λ.π.).

2. Η προκήρυξη είναι πρόταση για την κατάρτιση σύμβασης προσχώρησης μεταξύ της διοργανώτριας και των ομάδων που μετέχουν στο οικείο πρωτάθλημα. Με την αποδοχή της προκήρυξης συντελείται η σύμβαση. Η αποδοχή της με επιφύλαξη έχει σαν συνέπεια τις κυρώσεις της παρ. 3 του παρόντος άρθρου.
3.
 - α) Για να συμμετάσχει μια ομάδα σε πρωτάθλημα, πρέπει να δηλώσει με έγγραφό της, μέσα στην ταχθείσα από την προκήρυξη προθεσμία, την ανεπιφύλακτη αποδοχή των όρων της προκήρυξης (δήλωση συμμετοχής), διαφορετικά αποκλείεται του πρωταθλήματος με απόφαση του Δ.Σ. της διοργανώτριας και την θέση της καταλαμβάνει η πρώτη στον βαθμολογικό πίνακα της αμέσως κατώτερης κατηγορίας, σύμφωνα, με τη διάταξη της παρ. 4 περ. γ' του άρθρου 27 του παρόντος Κανονισμού.
 - β) Η ομάδα που αποκλείεται στην περίπτωση αυτή, υποβιβάζεται στην αμέσως κατώτερη κατηγορία και καταλαμβάνει την τελευταία θέση του οικείου βαθμολογικού πίνακα και δικαιούται συμμετοχής στο πρωτάθλημα της κατώτερης κατηγορίας της ίδιας αγωνιστικής περιόδου.
 - γ) Κάθε ομάδα είναι επίσης υπόχρεη καταβολής δικαιώματος συμμετοχής, το ύψος του οποίου ορίζεται για κάθε κατηγορία, από τη διοργανώτρια αρχή.
4. Οι προκηρύξεις των Ενώσεων-Μελών της Ε.Π.Ο. αποστέλλονται υποχρεωτικά σ' αυτήν είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν από την έναρξη των αντίστοιχων πρωταθλημάτων για έγκριση.
5. Η κοινοποίηση της προκήρυξης στις ομάδες που έχουν δικαίωμα να πάρουν μέρος στο πρωτάθλημα γίνεται τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την έναρξη του. Σωματείο το οποίο αποχωρεί μετά την κλήρωση και πριν την έναρξη του οικείου πρωταθλήματος δεν αντικαθίσταται από άλλο.

6. Απαγορεύεται οποιαδήποτε αυξομείωση του αριθμού των ομάδων των διαφόρων πρωταθλημάτων αν δεν έχει προβλεφθεί από την προκήρυξη του προηγούμενου του πρωταθλήματος που έληξε.
7. Οποιαδήποτε διάταξη, αντίθετη με τους κανονισμούς, περιληφθεί στην προκήρυξη είναι ανίσχυρη και θεωρείται ότι δεν είναι γραμμένη.

Άρθρο 8

Γήπεδα τέλεσης αγώνων

1. Τα γήπεδα των αγώνων ποδοσφαίρου πρέπει να είναι αναγνωρισμένα από την Ε.Π.Ο. ή τις ενώσεις - μέλη της σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειοδότησης Ομάδων της Ε.Π.Ο., να πληρούν τους όρους ασφαλείας, καθώς και τους όρους που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 9 του παρόντος Κανονισμού και οι διατάξεις των κανόνων του παιχνιδιού.
Μέχρι την υλοποίηση του συστήματος αδειοδότησης ομάδων και στα ερασιτεχνικά πρωταθλήματα, οι Ε.Π.Σ. με ειδικό Κανονισμό ή με διατάξεις στην προκήρυξη καθορίζουν κάθε θέμα που αφορά τα γήπεδα τέλεσης αγώνων.
2.
 - α) Γηπεδούχες ομάδες, με την έννοια του Κανονισμού αυτού, είναι εκείνες που αγωνίζονται στα δικά τους γήπεδα ή στα γήπεδα άλλων ομάδων ή φυσικών ή νομικών προσώπων τα οποία όμως έχουν εξασφαλίσει οι ίδιες για αγώνες των πρωταθλημάτων τους, έχοντας αναλάβει και την υποχρέωση να υπάρχουν στη διάθεση των διαγωνιζομένων, μέσα πρώτων βοηθειών και να μεριμνούν έγγραφα, απευθυνόμενοι σε αρμόδιο φορέα, για την παρουσία γιατρού κατά την τέλεση των αγώνων.
 - β) Σε αγώνες Δ΄ Εθνικής Κατηγορίας και διοργανώσεις μικτών ομάδων ενώσεων, είναι υποχρεωτική η παρουσία ιατρού αγώνα.
Σε αντίθετη περίπτωση, ο αγώνας δεν διεξάγεται με υπαιτιότητα της γηπεδούχου ομάδας, εάν δε διεξαχθεί, ο μεν διαιτητής παραπέμπεται για πειθαρχικό έλεγχο, η δε γηπεδούχος ομάδα χάνει τον αγώνα και της επιβάλλεται χρηματική ποινή από χίλια (1.000) ευρώ έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.

3. Η ομάδα η οποία δηλώνει ως έδρα της γήπεδο το οποίο ανήκει σ' άλλη ομάδα ή σε άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο πρέπει να συνοδεύει τη σχετική της δήλωση με έγγραφη συγκατάθεση της ομάδας ή του νομικού ή φυσικού προσώπου, στην κυριότητα των οποίων ανήκει το γήπεδο που δηλώνεται ή του οποίου έχουν την χρήση.
4. Για τη συμμετοχή ομάδας στο Πρωτάθλημα είναι απαραίτητη η κατάθεση στη διοργανώτρια εγγράφων, ότι το γήπεδο που θα χρησιμοποιήσει της έχει παραχωρηθεί, για χρήση για αγώνες πρωταθλήματος της αρχόμενης ποδοσφαιρικής περιόδου, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζει ο Κ.Α.Π. και η προκήρυξη του πρωταθλήματος. Κατά τη διάρκεια των αγώνων πρωταθλήματος, εάν ομάδα από ενδεχόμενη αδυναμία (η οποία θα οφείλεται αποκλειστικά μόνο σε λόγους ακαταλληλότητας του γηπέδου ή εξαιτίας ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του γηπέδου και θα διαπιστώνεται από τη διοργανώτρια), δεν μπορεί να αγωνιστεί στην έδρα που έχει δηλώσει, εάν δεν έχει ορίσει με τη δήλωση συμμετοχής εναλλακτικό δεύτερο γήπεδο, έχει την υποχρέωση να δεχθεί ως έδρα της το γήπεδο που θα ορίσει η κατά περίπτωση διοργανώτρια.
5. Όλες ανεξαρτήτως οι ομάδες που διαθέτουν το γήπεδό τους, για τους αγώνες πρωταθλημάτων, είτε των ιδίων είτε άλλων ομάδων, οφείλουν επί ποινή απαραδέκτου της δήλωσης συμμετοχής, να επιτρέπουν την χρησιμοποίηση των γηπέδων αυτών και των εγκαταστάσεων για όλους τους αγώνες της διοργανώτριας.
6. Όταν έχουν ορισθεί στο ίδιο γήπεδο, την ίδια ημέρα, από την ίδια διοργανώτρια, δύο αγώνες πρωταθλήματος, από τους οποίους ο δεύτερος αφορά πρωτάθλημα ανώτερης κατηγορίας και στην περίπτωση που είναι ενδεχόμενο από τη διεξαγωγή του πρώτου αγώνα να γίνει ακατάλληλο το γήπεδο εξαιτίας των καιρικών συνθηκών, ο πρώτος αγώνας θα ματαιώνεται από το διαιτητή που έχει ορισθεί να τον διευθύνει, προκειμένου να διεξαχθεί ο δεύτερος αγώνας.
7. Όσες φορές ορίζεται να διεξαχθούν στο ίδιο γήπεδο δύο αγώνες πρωταθλήματος, η ώρα έναρξης του δεύτερου απ' αυτούς πρέπει να καθορίζεται 30 λεπτά

τουλάχιστον, μετά την ώρα που κανονικά θα έληγε ο πρώτος αγώνας. Αν όμως, η ώρα έναρξης που έχει ορισθεί να διεξαχθεί ο δεύτερος αγώνας δεν είναι δυνατόν να τηρηθεί, λόγω παράτασης, για οποιοδήποτε λόγο της διάρκειας του πρώτου αγώνα, οι ομάδες που θα αγωνισθούν έχουν υποχρέωση να περιμένουν τη λήξη του.

8.
 - α) Τα γήπεδα των αγώνων για τα γηπεδούχα σωματεία ορίζονται με την προκήρυξη ή με έγγραφο από το Δ.Σ. της διοργανώτριας τους, αμέσως μόλις καταρτίζεται το πρόγραμμα των αγώνων. Επιτρέπεται αλλαγή έδρας μόνο λόγω ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του γηπέδου.
 - β) Σε όλα τα πρωταθλήματα του παρόντος Κανονισμού, εφ' όσον οι αγώνες είναι διπλοί, ο δεύτερος αγώνας διεξάγεται υποχρεωτικά στο γήπεδο της άλλης (με την επιφύλαξη αποφάσεων τιμωρίας του γηπέδου) της σχετικής σειράς καθοριζομένης ύστερα από κλήρωση.

9. Οι διοργανώτριες των αγώνων, για τις ανάγκες συμβάσεων χορηγίας που υπογράφουν, δικαιούνται ηχητικού και οπτικού διαφημιστικού χρόνου 4 εν συνόλω λεπτών προ και κατά την διάρκεια του ημιχρόνου του αγώνα. Δικαιούνται επίσης χρήσης 3 διαφημιστικών πινακίδων στα γήπεδα τέλεσης των αγώνων. Τα περιλαμβανόμενα στην παρούσα παράγραφο, ρυθμίζονται από τις οικείες προκηρύξεις των πρωταθλημάτων.

Άρθρο 9

Αγωνιστικός χώρος – Αντικανονικότητα γηπέδου

1.
 - α) Ο αγωνιστικός χώρος πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές που καθορίζονται στους Κανόνες του Παιχνιδιού (Laws of the Game, άρθρο 1).
 - β) Ειδικά για τα Πανελλήνια ερασιτεχνικά πρωταθλήματα, οι αγωνιστικοί χώροι πρέπει να πληρούν τις προδιαγραφές που καθορίζονται στον Κανονισμό αδειοδότησης ομάδων Ε.Π.Ο. – UEFA.
 - γ) Στα τοπικά πρωταθλήματα οι διοργανώτριες καθορίζουν τις προδιαγραφές τους αγωνιστικού χώρου και τα ελάχιστα προαπαιτούμενα σύμφωνα και ανάλογα με τις περ. α) και β).

2. Αγωνιστικός χώρος που δεν πληροί τις προδιαγραφές της παρ. 1, μπορεί να χαρακτηριστεί αντικανονικός μόνον πριν την έναρξη του αγώνα.
3. Για τη δυνατότητα της διεξαγωγής ή όχι ενός αγώνα, λόγω αντικανονικότητας του γηπέδου, μόνος αρμόδιος να αποφασίσει είναι ο διαιτητής, ο οποίος στο Φ.Α. έχει υποχρέωση να αναγράφει περί αυτού κάθε παρατήρησή του. Ειδικότερα όμως η φιλοξενούμενη ομάδα έχει το δικαίωμα να διατυπώνει σχετική ένσταση στο Φ.Α. πριν από την έναρξη του αγώνα. Ο διαιτητής κατά το κλείσιμο του Φ.Α. οφείλει να απαντήσει επί των θεμάτων της ένστασης. Εάν παρ' όλα αυτά το γήπεδο αποδειχθεί ότι είναι αντικανονικό και ο διαιτητής αποφασίσει τη διεξαγωγή του αγώνα, τότε εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 21 παρ. 2α του Κ.Α.Π. για το υπαίτιο σωματείο.
4. Μετά την άφιξή του στο γήπεδο και τουλάχιστον μισή ώρα πριν την έναρξη του αγώνα, ο διαιτητής, επιθεωρεί τον αγωνιστικό χώρο. Σε περίπτωση που διαπιστώσει ελλείψεις που καθιστούν το γήπεδο αντικανονικό καλεί αμέσως τον αρχηγό της γηπεδούχου ομάδας και ζητά τη λήψη κάθε ενδεικνυόμενου μέτρου για την κανονική διάθεση του γηπέδου, εφ' όσον κατά την κρίση του διαιτητή, αυτό δεν θα έχει επακόλουθο την καθυστέρηση έναρξης του αγώνα. Η γηπεδούχος ομάδα είναι υποχρεωμένη να συμμορφώνεται και να εκτελεί κάθε σχετική υπόδειξη του διαιτητή.
5. Η ματαίωση της διεξαγωγής ενός αγώνα, λόγω αντικανονικότητας του γηπέδου, συνεπάγεται σε βάρος της υπεύθυνης ομάδας που είναι γηπεδούχος, εκτός από τις άλλες συνέπειες (δηλ. του άρθρου 21 παρ.2α του Κ.Α.Π.) και την υποχρέωση καταβολής των εξόδων του αγώνα (έξοδα μετακίνησης, διαιτησίας κ.λπ.) που προσδιορίζονται από τη διοργανώτρια.

Άρθρο 10

Ακατάλληλο γήπεδο

1. Ένα γήπεδο επιτρέπεται να χαρακτηριστεί ακατάλληλο πριν ή μετά την έναρξη του αγώνα μόνο στις ακόλουθες εξαιρετικές περιπτώσεις, από τις οποίες είναι δυνατό να δημιουργηθεί κίνδυνος για τους αγωνιζόμενους ποδοσφαιριστές.
 - α) Όταν εξ αιτίας της βροχής ο αγωνιστικός χώρος έχει γίνει σε πολύ μεγάλο

βαθμό λασπώδης και για τον λόγο αυτό η κίνηση των ποδοσφαιριστών είναι δύσκολη και κινδυνεύει η σωματική τους ακεραιότητα.

- β)** Όταν, από τη βροχή, ο αγωνιστικός χώρος έχει πλημμυρίσει σε διάφορα σημεία του από νερά, σε τέτοιο βαθμό που όταν η μπάλα πέφτει σ' αυτά να μην αγγίζει το έδαφος.
- γ)** Όταν εξ αιτίας χιονοπτώσεως η περιφέρεια της μπάλας μεγαλώνει σε τέτοιο βαθμό ώστε να γίνεται αντικανονική.
- δ)** Όταν το χιόνι που έχει πέσει στον αγωνιστικό χώρο, παγώνει εξ αιτίας του ψύχους που επικρατεί και δημιουργείται απ' αυτό τον λόγο κίνδυνος τραυματισμού των ποδοσφαιριστών.

- 2.** Για τη δυνατότητα της διεξαγωγής ή της συνέχισης ενός αγώνα από την άποψη της καταλληλότητας ή όχι του γηπέδου μόνος αρμόδιος να αποφασίσει είναι ο διαιτητής, οι δε ομάδες που αγωνίζονται έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται σε οποιαδήποτε απόφασή του χωρίς να έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν ένσταση.
- 3.** Απαγορεύεται η διεξαγωγή φιλικού αγώνα την ίδια ημέρα στο γήπεδο που χαρακτηρίστηκε ακατάλληλο γι' αγώνες πρωταθλήματος από το διαιτητή.
- 4.** Δεν επιτρέπεται κατ' αρχήν στη διοργανώτρια αρχή η αναβολή αγώνα λόγω ακαταλληλότητας γηπέδου. Σε εξαιρετικές όμως περιπτώσεις, επιτρέπεται η αναβολή του λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών ή λόγω ανωτέρας βίας, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της διοργανώτριας αρχής. Για τα εθνικά πρωταθλήματα και το Κύπελλο η αναβολή επιτρέπεται 24 ώρες τουλάχιστον πριν τη διεξαγωγή του αγώνα.
- 5.** Εάν το γήπεδο καταστεί ακατάλληλο από υπαιτιότητα της γηπεδούχου ή της αντίπαλης ομάδας ή από τους οπαδούς τους με αποτέλεσμα να είναι αδύνατος η διεξαγωγή του προγραμματισμένου αγώνα, ο διαιτητής αναγράφει λεπτομερώς στο Φ.Α. τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έγινε το γήπεδο ακατάλληλο, στη δε υπαίτια ομάδα ή στις υπαίτιες ομάδες επιβάλλονται οι ποινές του άρθρου 21 παρ. 2 του παρόντος.

Άρθρο 11

Διάρκεια, ημέρα και ώρα τέλεσης αγώνα

1. Η διάρκεια όλων των αγώνων πρωταθλημάτων είναι 90 λεπτά της ώρας, σε δύο ημίχρονα, από 45 λεπτά το καθένα. Η διάρκεια της ανάπαυλας (ημίχρονο) δεν θα ξεπερνά τα 15 λεπτά. Σε περίπτωση παρουσίας της ομάδας στον αγωνιστικό χώρο πέραν αυτού του χρονικού ορίου, ο διαιτητής επιβάλλει αντίστοιχες πειθαρχικές ποινές και η υπαίτια ομάδα τιμωρείται κατά το άρθρο 22 παρ. 2 του Πειθαρχικού Κώδικα.
2. Κατ' εξαίρεση οι αγώνες των Παιδικών και Εφηβικών πρωταθλημάτων έχουν διάρκεια 80 λεπτών της ώρας, σε δύο ημίχρονα από 40 λεπτά το καθένα. Σε μια τέτοια όμως περίπτωση, πρέπει απαραίτητα να καθορίζεται αυτό από την προκήρυξη που εκδίδει η διοργανώτρια και να σημειώνεται ανάλογα στα Φ.Α., πριν αυτά δοθούν στους διαιτητές.
3. Όλοι οι αγώνες των πρωταθλημάτων θα διεξάγονται Σάββατο και Κυριακή. Επιτρέπεται η διεξαγωγή αγώνα ή αγώνων και άλλες ημέρες, για ειδικούς λόγους και ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση της κατά περίπτωση διοργανώτριας. Η ώρα έναρξης των αγώνων είναι εκείνη που έχει ορίσει από πριν η διοργανώτρια, για την τήρηση της οποίας μόνος υπεύθυνος και αρμόδιος είναι ο διαιτητής.
4. Οι παραπάνω αγώνες μπορούν να διεξάγονται και βραδινές ώρες, όπως ορίζουν οι Διεθνείς Κανονισμοί.
5. Από την 1^η Ιουνίου μέχρι και την λήξη της αγωνιστικής περιόδου, απαγορεύεται η έναρξη οποιουδήποτε αγώνα από τις 10:00 έως 17:00 ώρα.

Άρθρο 12

Διαιτητής αγώνα

1. Επίσημοι διαιτητές για όλα τα πρωταθλήματα, θεωρούνται όσοι υπέβαλαν στην οικεία επιτροπή διαιτησίας **Ε.Π.Σ αίτηση διορισμού τους και έγινε δεκτή με την υπογραφή του σχετικού διοριστηρίου του Κανονισμού Διαιτησίας.**

2. Ο ορισμός των διαιτητών και βοηθών διαιτητών στους επίσημους αγώνες, εάν γίνει με όποιο άλλο τρόπο και όχι από το αρμόδιο όργανο, καθιστά τους αγώνες άκυρους.
3. Η κατά περίπτωση διοργανώτρια δεν έχει υποχρέωση να ανακοινώσει στις διαγωνιζόμενες ομάδες τους διαιτητές και βοηθούς διαιτητές που κάθε φορά ορίζονται από το αρμόδιο όργανο για να διευθύνουν τους αγώνες.
4. Διαιτητές αξιολογημένοι από τα αρμόδια όργανα για τη διεύθυνση αγώνων Εθνικών πρωταθλημάτων οπωσδήποτε διευθύνουν και αγώνες τοπικών πρωταθλημάτων.
5. Απαγορεύεται η είσοδος στο χώρο αποδυτηρίων, διαιτητών οποιουδήποτε διοικητικού μέλους σωματείου πλην του αρχηγού της ομάδος και μόνο για την υποβολή ενστάσεων κατά τις κείμενες διατάξεις.
6. Οι Ε.Π.Σ. με την προκήρυξη κάθε πρωταθλήματος καθορίζουν τα θέματα που αφορούν την διαιτησία των αγώνων, τον τρόπο ορισμού των διαιτητών, τον τρόπο πληρωμής της διαιτησίας των αγώνων κλπ.
7. Το όργανο διαιτησίας που λειτουργεί στις Ε.Π.Σ., υποχρεωτικά τηρεί τους πίνακες αξιολόγησης των διαιτητών που καταρτίζονται από τις αρμόδιες Επιτροπές διαιτησίας της Ε.Π.Ο. καθώς επίσης και τους πίνακες που το ίδιο καταρτίζει, όπως προβλέπεται από τον ισχύοντα κάθε φορά Κανονισμό Διαιτησίας.
Στην περίπτωση που δεν επαρκούν οι αξιολογηθέντες διαιτητές ανώτερης κατηγορίας να καλύψουν τους αγώνες της αντίστοιχης κατηγορίας, η κάλυψη των αγώνων θα γίνεται με διαιτητές που περιλαμβάνονται στον πίνακα αξιολόγησης των διαιτητών της αμέσως κατώτερης κατηγορίας.
8. Εφ' όσον έχει προβλεφθεί και συμπεριλαμβάνεται στην προκήρυξη οι κάθε είδους αγώνες μπορούν να διεξαχθούν με ένα διαιτητή και ένα βοηθό ή και μόνο με ένα διαιτητή ανάλογα με την κρισιμότητα του αγώνα κατά την κρίση της διοργανώτριας.

9. Στην περίπτωση που δεν προσέλθει ο διαιτητής που έχει ορισθεί ούτε οι αναπληρωτές του, τότε οι δύο ομάδες έχουν υποχρέωση να υποδείξουν έναν επίσημο διαιτητή από εκείνους που τυχόν παρευρίσκονται στο γήπεδο για να διευθύνει τον αγώνα.

Αν οι δύο ομάδες δεν συμφωνήσουν για την υπόδειξη διαιτητή, τότε διαιτητής του αγώνα ορίζεται με κλήρωση μεταξύ των τυχόν δύο τουλάχιστον παρευρισκομένων στο γήπεδο επίσημων διαιτητών.

10. Οι αγώνες ερασιτεχνικών πρωταθλημάτων Α΄, Β΄ και Γ΄ κατηγορίας των Ενώσεων διεξάγονται, εφ' όσον υπάρχει σχετικός όρος στην προκήρυξη από τη διοργανώτρια, με την υποχρέωση των αντιπάλων ομάδων να υποδείξουν ένα πρόσωπο κοινής αποδοχής ως διαιτητή, διαφορετικά ο αγώνας αναβάλλεται και αν τυχόν μολαταύτα διεξαχθεί, θεωρείται άκυρος και επαναλαμβάνεται, εφ' όσον διατυπωθεί ένσταση πριν από τον αγώνα.

Η πιο πάνω διαδικασία εφαρμόζεται και για τον ορισμό του βοηθού διαιτητή ή και των δύο βοηθών διαιτητών, στην περίπτωση που δεν θα εμφανιστούν στο γήπεδο ο βοηθός διαιτητή ή και οι δύο βοηθοί διαιτητές κάθε αγώνα τους οποίους όρισε το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο της διοργανώτριας.

11. Στα τοπικά πρωταθλήματα εφ' όσον υπάρχει αποχή διαιτητών για οποιοδήποτε λόγο, μερική ή ολική ή εφ' όσον ο αριθμός των εν ενεργεία διαιτητών δεν επαρκεί για την κάλυψη όλων των αγώνων του προγράμματος της Ένωσης, το Δ.Σ. αυτής μπορεί κατά τη διακριτική του ευχέρεια:

α) Να ζητά δια της Ε.Δ. της Ε.Π.Σ. τον ορισμό διαιτητών, από άλλη ένωση, για την κάλυψη όλων ή ορισμένου αριθμού αγώνων. Σε περίπτωση άρνησης των τοπικών Ε.Δ. να ορίσουν διαιτητές, τον ορισμό διενεργεί υποχρεωτικά η Κ.Ε.Δ./Ε.Π.Ο.

β) Να χρησιμοποιεί, κατ' εξαίρεση, φιλάθλους σαν διαιτητές και βοηθούς διαιτητές για τη διεξαγωγή των αγώνων του πρωταθλήματός της με την προϋπόθεση είτε της έγγραφης ανεπιφύλακτης συμφωνίας της πλειοψηφίας των 2/3 των ανά κατηγορία διαγωνιζομένων σωματείων, είτε της αναφοράς του ως άνω τρόπου στην προκήρυξη.

Ο παραπάνω τρόπος χρησιμοποίησης φιλάθλων σαν διαιτητών και βοηθών διαιτητών είναι καθ' όλα έγκυρος και η τυχόν άρνηση του σωματείου να

κατέλθει να αγωνισθεί σε αγώνα με φιλάθλους- διαιτητές επιφέρει τις προβλεπόμενες από το άρθρο 21 παρ. 2α του παρόντος συνέπειες.

- γ) Σε περίπτωση αποχής διαιτητών ή ομαδικών ή πολλαπλών ατομικών κωλυμάτων από αγώνες τοπικών πρωταθλημάτων οι απέχοντες διαιτητές, τίθενται αυτοδικαίως εκτός ορισμού ή κλήρωσης από κάθε αγώνα Εθνικού ή Τοπικού Πρωταθλήματος και δεν μπορούν να αξιολογηθούν από την Επιτροπή Διαιτησίας της Ε.Π.Ο. για την αμέσως επόμενη ποδοσφαιρική περίοδο.

Παράβαση της διάταξης αυτής συνεπάγεται ακυρότητα του αγώνα και παραπομπή των υπαιτίων διαιτητών καθώς και των μελών των επιτροπών που τους όρισαν για πειθαρχικό έλεγχο.

12. Ο κατά την ως άνω διαδικασία τυχόν ορισμός διαιτητή ή βοηθού διαιτητή πρέπει να σημειωθεί στο Φ.Α. πριν από την έναρξη, είτε στο επίσημο είτε σε εκείνο το Φ.Α. το οποίο θα συντάξει το πρόσωπο το οποίο θα αναλάβει να διευθύνει τον αγώνα.
13. Αν η μια ομάδα που θα αγωνιστεί δεν θελήσει να υποδείξει, κατά τη διαδικασία της παρ. 9 του παρόντος άρθρου, διαιτητή, τότε θα διευθύνει υποχρεωτικά τον αγώνα εκείνος τον οποίο υπέδειξε η αντίπαλη ομάδα. Καμιά ένσταση δεν επιτρέπεται κατά ορισμού διαιτητή ή βοηθού διαιτητή που έγινε σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις.
14. Οι ομάδες έχουν υποχρέωση να καταγγέλλουν αμέσως τους διαιτητές οι οποίοι στις πιο πάνω περιπτώσεις αρνούνται να αναλάβουν να διευθύνουν αγώνες (αν και είναι επίσημοι διαιτητές) στην αρμόδια επιτροπή διαιτησίας της διοργανώτριας, για να τιμωρηθούν επειδή αρνήθηκαν την προσφορά των υπηρεσιών τους. Η ποινή η οποία θα επιβληθεί σε αυτή την περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δύο (2) μηνών.
- α) Εφ' όσον ο διαιτητής, μετά την έναρξη του αγώνα, ασθενήσει ή τραυματιστεί και αδυνατεί να συνεχίσει τον αγώνα, χωρίς υπαιτιότητα των διαγωνιζομένων ομάδων, των παραγόντων ή των φιλάθλων τους, ο αγώνας θα συνεχιστεί και καθήκοντα του διαιτητή θα αναλάβει από τους βοηθούς διαιτητές ο αξιολογημένος να αγωνίζεται σαν διαιτητής σε μεγαλύτερη

κατηγορία, σε ισότητα ο αρχαιότερος και σε ισότητα ο πρεσβύτερος σε ηλικία. Η με αυτόν τον τρόπο αναπλήρωση του διαιτητή είναι υποχρεωτική για το βοηθό διαιτητή.

Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται και στην περίπτωση που ο διαιτητής δεν προσέλθει από την αρχή του αγώνα.

- β)** Εάν προ ή μετά την έναρξη του αγώνα ο διαιτητής ή βοηθός διαιτητής αδυνατεί να αρχίσει ή να συνεχίσει τον αγώνα λόγω τραυματισμού του ή ασκήσεως σωματικής βίας, οφειλόμενη σε υπαιτιότητα των προσώπων της μιας ή και των δύο ομάδων, αποτελεί λόγο μη έναρξης ή διακοπής του αγώνα και εφαρμόζονται οι κυρώσεις που ορίζει το άρθρο 21 παρ. 2α του Κ.Α.Π.

- 15.** Στα ερασιτεχνικά πρωταθλήματα (τοπικά, Πανελλήνια) εάν το γηπεδούχο σωματείο δεν εξοφλήσει πριν την έναρξη του αγώνα το σύνολο της δαπάνης διαιτησίας (αποζημίωση - έξοδα μετακίνησης και διαμονής), ο διαιτητής δεν διεξάγει τον αγώνα. Ο αγώνας αυτός κατακυρούται υπέρ της αντιπάλου ομάδας. Μέχρι την εξόφληση της ως άνω δαπάνης στην διοργανώτρια, δεν ορίζονται αγώνες της ομάδας αυτής, κατακυρώνονται δε υπέρ της αντιπάλου ομάδας.

Άρθρο 13

Παρατηρητής αγώνα

- 1.** Για κάθε αγώνα της αρμοδιότητάς της, η διοργανώτρια έχει την υποχρέωση να ορίζει έναν εκπρόσωπο της (ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗ), από πίνακα που καταρτίζεται κατά την απόλυτη κρίση της. Η υπόδειξη παρατηρητών από τα σωματεία που μετέχουν στα πρωταθλήματα απαγορεύεται. Στη διοργανώτρια παρέχεται η δυνατότητα ορισμού βοηθού ή βοηθών παρατηρητή, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα υποβολής έκθεσης. Ο Παρατηρητής δεν δεσμεύεται να αποδεχτεί τις απόψεις του βοηθού ή βοηθών παρατηρητή.
- 2.** Με ειδικό κανονισμό, που εγκρίνεται από το Δ.Σ. της Ε.Π.Ο., καθορίζονται τα προσόντα, τα κωλύματα και τα ειδικότερα καθήκοντα των παρατηρητών αγώνων.

3. Για τους επίσημους και φιλικούς αγώνες ελληνικών ομάδων -ανεξάρτητα από την κατηγορία στην οποία ανήκουν- με ομάδες του εξωτερικού, οι παρατηρητές ορίζονται από την Ε.Π.Ο.
4. Αν, για οποιοδήποτε λόγο, απουσιάσει ο παρατηρητής που όρισε η διοργανώτρια, καθήκοντα αναλαμβάνει ο βοηθός του (εφ' όσον έχει οριστεί από τη διοργανώτρια), ο οποίος και συντάσσει τη σχετική έκθεση. Σε περίπτωση που δεν έχει οριστεί βοηθός παρατηρητή ή απουσιάσουν και οι δύο, τότε οι διαγωνιζόμενες ομάδες έχουν υποχρέωση να υποδείξουν από ένα πρόσωπο η καθεμιά και ο διαιτητής διενεργεί κλήρωση για να αναδειχτεί ο παρατηρητής του αγώνα. Σ' αυτή την περίπτωση ο διαιτητής έχει υποχρέωση να κάνει σχετική σημείωση στο Φ.Α.
5. Ο παρατηρητής έχει ως έργο του την μέριμνα για τη διασφάλιση των προϋποθέσεων ομαλής διεξαγωγής του αγώνα, μέσα στο χώρο που περιβάλλεται από την εσωτερική περίφραξη του γηπέδου, με εξαίρεση τον εσωτερικό χώρο εντός των αποδυτηρίων ομάδων και διαιτητών και τον κυρίως αγωνιστικό χώρο. Επίσης ο παρατηρητής έχει υποχρέωση να περιγράφει λεπτομερώς στην έκθεσή του τυχόν ενέργειες ή πράξεις βίας των οπαδών των ομάδων στον εν γένει χώρο του γηπέδου. Επίσης ο παρατηρητής υποχρεούται να ασκεί όσα καθήκοντα του ανατίθενται με κανονιστικές πράξεις ή με αποφάσεις της κατά περίπτωση διοργανώτριας.
6. Μέσα στον χώρο που περιβάλλεται από την εσωτερική περίφραξη, ο παρατηρητής επιτρέπει, βάσει καταστάσεων που του παραδίδουν τα διαγωνιζόμενα σωματεία, να εισέρχονται και να παραμένουν, εφ' όσον του επιδείξουν την ταυτότητά τους (αστυνομική ή επαγγελματική) μόνο τα εξής πρόσωπα:
 - α) Ο γιατρός του αγώνα κι ένας γιατρός κάθε ομάδας
 - β) Ένας εκπρόσωπος της κάθε ομάδας
 - γ) Ο φυσικοθεραπευτής της κάθε ομάδας
 - δ) Ο προπονητής κάθε ομάδας και ο τυχόν βοηθός του.
 - ε) Δύο τραυματιοφορείς

7. Πλέον των ανωτέρω προσώπων ο παρατηρητής επιτρέπει την είσοδο και παραμονή στον ίδιο χώρο και των παρακάτω προσώπων: **α)** Φωτογράφων των επίσημων πρακτορείων τύπου και μελών των τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών συνεργείων, για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, εφ' όσον τα μέλη των τελευταίων έχουν τη σχετική άδεια από τη διοργανώτρια. **β)** Νεαρών ατόμων για την επαναφορά της μπάλας όταν βγαίνει από τα όρια του γηπέδου παιχνιδιού.
8. Ο παρατηρητής υποχρεούται να ζητήσει από τον επικεφαλής της αστυνομικής δύναμης που βρίσκεται στο γήπεδο την απομάκρυνση από τον χώρο αυτό, οποιουδήποτε προσώπου που εμποδίζει -κατά την κρίση του- την ομαλή διεξαγωγή του αγώνα.
9. Στο χώρο της αρμοδιότητας του παρατηρητή ανήκουν: ο χώρος που βρίσκεται μπροστά από τα αποδυτήρια των διαιτητών, το προαύλιο, οι διάδρομοι, η καταπακτή και οι τυχόν άλλοι συναφείς χώροι.
10. Μέσα σ' αυτούς τους χώρους επιτρέπεται η είσοδος και παραμονή μόνο κατά την αναγραφή των ονομάτων των ποδοσφαιριστών στο Φ.Α., την καταχώρηση ενστάσεων και την υπογραφή του Φ.Α. των εξής προσώπων: α) Του παρατηρητή του αγώνα β) Των αρχηγών (ποδοσφαιριστών) των διαγωνιζομένων ομάδων.
11. Ο παρατηρητής οφείλει να συντάξει σε οποιαδήποτε περίπτωση αμέσως μετά την λήξη του αγώνα έκθεση σε ειδικό έντυπο της διοργανώτριας που απευθύνεται προς αυτήν.
12. Οι διαγωνιζόμενες ομάδες και τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παρ. 6 και 7 του παρόντος άρθρου οφείλουν να συμμορφώνονται στις υποδείξεις και στις εντολές του παρατηρητή. Κατά των ομάδων ή των προσώπων που δεν συμμορφώνονται με τις εντολές του παρατηρητή, επιβάλλεται χρηματική ποινή τουλάχιστον πενήντα (50) ευρώ.

13. Παρατηρητής ο οποίος δεν αποδίδει επακριβώς τα γεγονότα του χώρου ευθύνης του, δυσχεραίνοντας έτσι τον πειθαρχικό έλεγχο των υπαιτίων παραβάσεων του παρόντος κανονισμού, διαγράφεται από τον πίνακα παρατηρητών με απόφαση του Δ.Σ. της διοργανώτριας.

Άρθρο 14

Στολές ομάδων

1. ΣΤΟΛΕΣ

Απαραίτητη προϋπόθεση συμμετοχής ποδοσφαιριστών στους αγώνες είναι να φορούν σε όλη τη διάρκεια αυτών τη στολή τους, η οποία υποχρεωτικά περιλαμβάνει: ΦΑΝΕΛΛΑ - ΠΑΝΤΕΛΟΝΑΚΙ - ΚΑΛΤΣΕΣ - ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ και ΕΠΙΚΑΛΑΜΙΔΕΣ.

- α) Οι ομάδες που μετέχουν στα πρωταθλήματα δηλώνουν στη διοργανώτρια τα χρώματά τους, καθώς επίσης και τις εναλλακτικές περιπτώσεις στις στολές των ποδοσφαιριστών (φανέλλες - παντελονάκια - κάλτσες). Η δήλωση αυτή γίνεται συγχρόνως με τη δήλωση συμμετοχής τους στο πρωτάθλημα.
- β) Οι ομάδες έχουν το έμβλημά τους, που αποτυπώνεται στο επάνω αριστερό σημείο της φανέλας των ποδοσφαιριστών.
- γ) Οι τερματοφύλακες έχουν διαφορετικό χρώμα στολής από τους άλλους συμπαίκτες τους.
- δ) Οι αρχηγοί των ομάδων έχουν ειδικό διακριτικό περιβραχιόνιο, στο αριστερό τους χέρι.

2. ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

Ομάδες που επιθυμούν να διαφημίσουν πάνω στις στολές των ποδοσφαιριστών διάφορα προϊόντα αφού τύχουν της σχετικής έγκρισης από την διοργανώτρια, οφείλουν να τηρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) Η διαφήμιση αποτυπώνεται στο εμπρόσθιο και στο οπίσθιο μέρος της φανέλας και του παντελονιού του ποδοσφαιριστή, εφ' όσον κριθεί αναγκαίο από τις ομάδες.
- β) Η διαφήμιση δεν έχει φόντο, δεν τονίζεται και δεν περικλείεται σε πλαίσιο.
- γ) Η διαφήμιση έχει το όνομα ή το έμβλημα του προϊόντος. Είναι επιτρεπτή η διαφήμιση κάθε προϊόντος εφ' όσον αυτό επιτρέπεται για τις διοργανώσεις της FIFA και της UEFA .

- δ) Η διαφήμιση, άμεση ή έμμεση, προϊόντων που είναι αντίθετα με την αθλητική ιδέα απαγορεύεται.
- ε) Η διαφήμιση κατασκευαστών αθλητικών στολών αποτυπώνεται στο επάνω δεξιό μέρος της φανέλας των ποδοσφαιριστών, δεν έχει φόντο και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 15 τετραγωνικά εκατοστά.
- στ) Τα αναφερόμενα στην παρούσα παράγραφο ισχύουν και για την διαφήμιση στις στολές των διαιτητών. Η άδεια για τα τοπικά πρωταθλήματα δίνεται από την οικεία Ε.Π.Σ.

3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

- α) Ο διαιτητής του αγώνα μετά από αίτηση της ενδιαφερόμενης ομάδας αναγράφει στο Φ.Α. τις τυχόν ελλείψεις. Το σωματείο που δεν εφαρμόζει τις διατάξεις της παρ. 2 μετά από διαπίστωση της διοργανώτριας παραπέμπεται στα αρμόδια δικαιοδοτικά όργανα μετά από έγγραφη αίτηση της διοργανώτριας.
- β) Ο διαιτητής του αγώνα υποχρεώνει την γηπεδούχο ομάδα να αλλάξει στολή, όταν τα χρώματα των δύο αγωνιζομένων ομάδων είναι όμοια ή παρεμφερή και ματαιώνει την ποδοσφαιρική συνάντηση όταν η γηπεδούχος ομάδα αρνείται να εφαρμόσει την υπόδειξή του. Η υπαίτια της ματαίωσης του αγώνα ομάδα τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 παρ. 2α.

- 4. Στην περίπτωση που ποδοσφαιριστής ή ποδοσφαιριστές μιας ομάδας φοράνε διαφορετική στολή με διαφορετικό χρώμα απ' αυτό που έχουν οι στολές των συμπαικτών τους, ή φανέλλα χωρίς αριθμό, κατ' αρχήν δεν επιτρέπεται η συμμετοχή τους στον αγώνα, ύστερα από απόφαση του διαιτητή που αναγράφεται στο Φ.Α. και γνωστοποιείται στον αρχηγό της ομάδας. Όταν ο ποδοσφαιριστής ή ποδοσφαιριστές αρνούνται να συμμορφωθούν με την υπόδειξη του διαιτητή, τότε αυτός, αφού αναγράψει τούτο στο Φ.Α., αν ο αγώνας δεν έχει αρχίσει, διατάσσει την ματαίωσή του ή αν ο αγώνας έχει αρχίσει διατάσσει τη διακοπή του. Στην τελευταία περίπτωση στην υπαίτια ομάδα επιβάλλονται οι ποινές του άρθρου 21 παρ. 2α του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 15

Φύλλο Αγώνα

1. Για κάθε αγώνα πρωταθλήματος, συντάσσεται με στυλό μελάνης ή διαρκείας -και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού- σχετικό Φ.Α. (σε τέσσερα αντίγραφα), το οποίο είναι έντυπο της διοργανώτριας του αγώνα. Υποχρεωτικά στο Φ.Α. πρέπει να γράφονται:

- α)** Η ημερομηνία, ή ώρα έναρξης και το γήπεδο του αγώνα, όπως έχουν ορισθεί από τη διοργανώτρια.
- β)** Το πρωτάθλημα το οποίο αφορά ο αγώνας, καθώς και τη διάρκειά του, αν αυτή έχει καθορισθεί μικρότερη από 90' λεπτά ή πρόκειται για αγώνα με παράταση.
- γ)** Ο τίτλος (επωνυμία) των διαγωνιζομένων ομάδων και ποια απ' αυτές έχει την ιδιότητα της γηπεδούχου.
- δ)** Το ονοματεπώνυμο και ο αριθμός του δελτίου αθλητικής ιδιότητας των διαγωνιζομένων -τακτικών και αναπληρωματικών- ποδοσφαιριστών και ο αριθμός της φανέλας του καθενός, ο οποίος και πρέπει να είναι ο ίδιος από την αρχή μέχρι την λήξη του αγώνα, απαγορευομένης της αλλαγής του στη διάρκειά του. Επίσης σημειώνεται ο ποδοσφαιριστής που εκτελεί χρέη αρχηγού σε κάθε ομάδα.

Στον ποδοσφαιριστή που τυχόν δεν συμμορφώνεται με την παραπάνω υποχρέωση, δεν επιτρέπεται η περαιτέρω συμμετοχή του στον αγώνα, από το διαιτητή, μέχρι να συμμορφωθεί.

Οι ποδοσφαιριστές που γράφονται στο Φ.Α., τακτικοί και αναπληρωματικοί, πρέπει να φοράνε την αθλητική τους στολή, όταν βρίσκονται στον αγωνιστικό χώρο.

- ε)** Το ονοματεπώνυμο του διαιτητή, των βοηθών διαιτητών, του παρατηρητή και του βοηθού παρατηρητή που έχουν ορισθεί, καθώς και του γιατρού του αγώνα.

Ο διαιτητής και οι βοηθοί διαιτητές υποχρεούνται σε ειδική μνεία αναφορικά με τον τρόπο ορισμού τους (π.χ. τακτικός - αναπληρωματικός).

- στ)** Ο αριθμός των τερμάτων που πέτυχε ή δέχθηκε καθεμιά από τις ομάδες που βεβαιώνεται με τις υπογραφές διαιτητή, βοηθών διαιτητών και αρχηγών των ομάδων.

ζ) Οι τυχόν σημειώσεις του διαιτητή (ονοματεπώνυμο, αριθμός δελτίου και φανέλας των παρατηρηθέντων και αποβληθέντων ποδοσφαιριστών από τον αγώνα και το παράπτωμα στο οποίο υπέπεσαν) και τις τυχόν σημειώσεις του ενός ή και των δύο αρχηγών των ομάδων. Η τυχόν παράλειψη του διαιτητή να σημειώσει στο Φ.Α. το ονοματεπώνυμο ή τον αριθμό δελτίου και φανέλας του παρατηρηθέντος ή αποβληθέντος ποδοσφαιριστή δεν συνεπάγεται ακυρότητα του Φ.Α. ή ακυρότητα της επιβληθείσας απ' αυτόν πειθαρχικής ποινής ή αδυναμία επιβολής της από το αρμόδιο όργανο, εφ' όσον με οποιοδήποτε άλλο αποδεικτικό μέσο αποδεικνύεται η ταυτότητα του αποβληθέντος ή παρατηρηθέντος ποδοσφαιριστή.

Δεν είναι υποχρεωτική η καταχώρηση στο Φ.Α. των υποκειμενικών στοιχείων του αποδιδόμενου παραπτώματος.

η) Τα ονοματεπώνυμα και η ιδιότητα των αξιωματούχων των διαγωνιζομένων ομάδων, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα -σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 13 του παρόντος Κανονισμού- να βρίσκονται στον αγωνιστικό χώρο.

θ) Μνεία αναφορικά με την ώρα παράδοσης των δελτίων ατομικών στοιχείων και μεταβολών ποδοσφαιριστή καθώς και την κατάσταση υγείας αγωνιζομένων ποδοσφαιριστών στο διαιτητή βεβαιουμένη ενυπόγραφα από τους αρχηγούς των ομάδων.

Μνεία αναφορικά με τον έλεγχο των καταστάσεων υγείας των αγωνιζομένων ποδοσφαιριστών των διαγωνιζομένων ομάδων.

ι) Τα στοιχεία των περιπτώσεων α' μέχρι και ε', καθώς και των περιπτώσεων η' και θ', πρέπει απαραίτητα να γράφονται πριν από την έναρξη του αγώνα.

ια) Ο διαιτητής του αγώνα οφείλει να είναι εφοδιασμένος με την προκήρυξη Πρωταθλήματος του αγώνα που θα διευθύνει. Σε περίπτωση όπου, επιτρέπεται η συμμετοχή αλλοδαπών ποδοσφαιριστών, υποχρεούται στην προσεκτική παρατήρηση της έναρξης και λήξης ισχύος των αθλητικών δελτίων τους και εφ' όσον εξ αυτών δεν καλύπτεται η συμμετοχή τους, απαγορεύει την αναγραφή τους στο Φ.Α. ενημερώνοντας σχετικά την ομάδα τους.

2. Το Φ.Α. πρέπει να συντάσσεται και στην περίπτωση που ο αγώνας ματαιώνεται για οποιονδήποτε λόγο.

3. Αντίγραφο του Φ.Α. παραδίδεται υποχρεωτικά από το διαιτητή στους αρχηγούς των διαγωνιζομένων ομάδων. Ο διαιτητής έχει την υποχρέωση να στείλει την ίδια ημέρα που έγινε ο αγώνας στη διοργανώτρια και στο αρμόδιο όργανο διαιτησίας από ένα αντίγραφο του Φ.Α. Ειδικά για τα Πανελλήνια ερασιτεχνικά πρωταθλήματα, ο διαιτητής έχει την υποχρέωση την ίδια ημέρα, να διαβιβάσει στη διοργανώτρια και στην Κ.Ε.Δ. μέσω FAX το Φ.Α.
4. Οι σημειώσεις των διαιτητών στο Φ.Α. πρέπει να είναι σαφείς και ευανάγνωστες. Όταν συντρέχει σοβαρός λόγος κάποιας προσθήκης ή διαγραφής, πρέπει απαραίτητα να λαμβάνουν γνώση και να την μονογράφουν οι αρχηγοί των διαγωνιζομένων ομάδων, καθώς και οι βοηθοί διαιτητές διαφορετικά η προσθήκη ή η διαγραφή δεν λαμβάνεται υπόψη. Μετά τα ανωτέρω ο διαιτητής κλείνει το Φ.Α. αναγράφοντας αναλόγως τις φράσεις “ουδεμία άλλη παρατήρηση” ή σε περίπτωση που δεν αναγράφονται παρατηρήσεις “ουδεμία παρατήρηση”.
5. Η υπογραφή του Φ.Α. είναι υποχρεωτική για τους αρχηγούς των διαγωνιζομένων ομάδων ή τους αντικαταστάτες τους, οι οποίοι όμως, έχουν δικαίωμα να διατυπώνουν τυχόν διαφωνίες ή επιφυλάξεις τους. Οι λόγοι των διαφωνιών ή των επιφυλάξεων θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να αναγράφονται στο Φ.Α. Σε περίπτωση άρνησής τους να συμμορφωθούν σ’ αυτή την υποχρέωση και ανεξάρτητα από τις κυρώσεις που προβλέπονται σε βάρος τους, το Φ.Α. θεωρείται ισχυρό.
Η κατά τα ανωτέρω υπογραφή (ή η άρνηση υπογραφής) του Φ.Α. επέχει υποχρεωτικά θέση γνωστοποίησης του περιεχομένου του, καθώς και των πραγματικών γεγονότων που αναγράφονται σ’ αυτό, για τις διαγωνιζόμενες ομάδες. Η υπογραφή του Φ.Α. είναι υποχρεωτική για το διαιτητή και τους βοηθούς διαιτητές.
6. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου αναφορικά με το Φ.Α., εφαρμόζονται και στους φιλικούς αγώνες.
7. Παράβαση του διαιτητή σε ότι αφορά τις επιβαλλόμενες σ’ αυτόν υποχρεώσεις από το παρόν άρθρο, συνεπάγεται την παραπομπή του από το Δ.Σ. της διοργανώτριας στην αρμόδια Επιτροπή και τιμωρείται με ποινή αποκλεισμού,

τουλάχιστον ενός (1) μηνός.

Κατ' εξαίρεση στις περιπτώσεις που ο διαιτητής αρνείται στους αρχηγούς των ομάδων να υποβάλλουν στο Φ.Α. τις κατά την κρίση τους ενστάσεις, της άρνησης βεβαιουμένης ύστερα από αίτηση του αρχηγού της οικείας ομάδας από τον παρατηρητή του αγώνα, διαγράφεται των πινάκων αξιολόγησης διαιτητών. Στην ίδια ποινή υπόκειται και ο διαιτητής ή βοηθός διαιτητή του αγώνα που ορίζεται ως αναπληρωτής και παραλείπει να ενημερώσει σχετικά με τον τρόπο ορισμού του τις διαγωνιζόμενες ομάδες πριν την έναρξη του αγώνα.

8. Το Φ.Α. αποτελεί μέσο απόδειξης, τόσο για το κύρος αγώνα, όσο και για τον πειθαρχικό έλεγχο. Επιτρέπεται ανταπόδειξη των λοιπών παρατηρήσεων του διαιτητή με βάση τα στοιχεία και μόνο που προκύπτουν από τις εκθέσεις εντεταλμένων, σχετικά με τη διεξαγωγή του αγώνα, προσώπων (εκθέσεις παρατηρητών αγώνα, παρατηρητών διαιτησίας). Η χρήση οπτικών μέσων (π.χ. βίντεο, φωτογραφίες), ως αποδεικτικού υλικού, επιτρέπεται αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας αποκλειστικά και μόνο στις εξής περιπτώσεις: α) διαπίστωση λανθασμένης αναγραφής υπαίτιου ποδοσφαιριστή (ταυτότητας προσώπου παραβάτη), β) παράβαση η οποία διεπράχθη και δεν τιμωρήθηκε από τον διαιτητή διότι διέλαθε της προσοχής του διαιτητή. Στις περιπτώσεις αυτές είναι υποχρεωτική η κλήση σε απολογία.

Οι ακολουθούσες τη σύνταξη του Φ.Α. εκθέσεις των διαιτητών, σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να ανταποδείξουν το Φ.Α. στο σύνολό του, παρά μόνο να χρησιμεύσουν ως στοιχεία διευκρίνισης ή συμπλήρωσης των αναγραφόμενων στο Φ.Α. παρατηρήσεων του διαιτητή.

9. Σε περίπτωση που το Φ.Α. που προσκομίζει ο διαιτητής στη διοργανώτρια διαφέρει από το αντίγραφο των ομάδων, η διοργανώτρια διεξάγει έλεγχο. Εφ' όσον αποδειχθεί ότι ο διαιτητής προσέθεσε ή διέγραψε λέξεις ή υπογραφές αρχηγών ή βοηθών διαιτητών ή οτιδήποτε άλλο στοιχείο σε οποιοδήποτε σημείο του Φ.Α. μετά το κλείσιμό του, αυτά δεν λαμβάνονται υπόψη. Ο παραβάτης διαιτητής παραπέμπεται στο οικείο όργανο και τιμωρείται με αποκλεισμό έξι (6) μηνών τουλάχιστον μέχρι και οριστική διαγραφή.

- 10.** Οι διαιτητές των Πανελληνίων ερασιτεχνικών πρωταθλημάτων θα αποστέλλουν μετά τη λήξη κάθε αγώνα το Φ.Α. στην διοργανώτρια και την Κ.Ε.Δ. με τηλεομοιοτυπία (FAX). Για τον λόγο αυτό πριν την έναρξη των αγώνων πρωταθλήματος οι ομάδες έχουν την υποχρέωση να τοποθετήσουν στα αποδυτήρια των διαιτητών συσκευή τηλεομοιοτυπίας (FAX).
Τυχόν αδικαιολόγητη παράλειψη της υποχρέωσης αυτής των ομάδων, σε κάθε αγώνα, συνεπάγεται χρηματική ποινή τουλάχιστον τριακοσίων ευρώ (300).
- 11.** Οι διαιτητές των αγώνων της προηγούμενης παραγράφου, οι οποίοι δεν θα αποστέλλουν το Φ.Α. εντός δύο (2) ωρών, θα παραπέμπονται για πειθαρχικό έλεγχο. Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο δεν λειτουργεί FAX στα αποδυτήρια των γηπέδων, οι διαιτητές έχουν την υποχρέωση εντός της ίδιας ημέρας που τελείται ο αγώνας, να αποστέλλουν το Φ.Α. από οποιοδήποτε άλλο FAX.

Άρθρο 16

Ώρα προσέλευσης ομάδας – Μπάλες αγώνα

- 1.** Καθεμιά από τις διαγωνιζόμενες ομάδες είναι υποχρεωμένη:
- α)** Να προσέρχεται στο γήπεδο του αγώνα έγκαιρα πριν από την καθορισμένη έναρξή του, ανεξάρτητα από τις τυχόν δυσμενείς συνθήκες που επικρατούν, ώστε να είναι έτοιμη να αγωνιστεί πέντε τουλάχιστον λεπτά πριν την προκαθορισμένη ώρα έναρξης του αγώνα.
 - β)** Να είναι εφοδιασμένη με το κατάλληλο φαρμακευτικό υλικό, για την χρησιμοποίησή του από τους ποδοσφαιριστές.
- 2.** Η γηπεδούχος ομάδα είναι υπεύθυνη για την προσκόμιση στον διαιτητή ικανού αριθμού μπαλών για την διεξαγωγή του αγώνα. Οι προσκομιζόμενες μπάλες που ο τύπος τους ορίζεται από την διοργανώτρια είναι υποχρεωτικές για τις διαγωνιζόμενες ομάδες και τον διαιτητή με την προϋπόθεση ότι πληρούν τις βασικές προδιαγραφές των Κανόνων του Παιχνιδιού.
- 3.** Στους αγώνες κατάταξης (μπαράζ) κάθε ομάδα υποχρεούται να έχει στη διάθεση του διαιτητή από την έναρξη μέχρι την λήξη του αγώνα οκτώ (8) μπάλες κανονικές και σε καλή κατάσταση.

4. Σε περίπτωση μη έναρξης ή διακοπής του αγώνα ελλείπει μπάλας, η τυχόν υπαιτιότητα μιας ή και των δύο από τις διαγωνιζόμενες ομάδες κρίνεται από το αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο Φ.Α. και στην έκθεση του παρατηρητή.

Άρθρο 17

Αδυναμία συμμετοχής ομάδας σε αγώνα

1. Ομάδα που δεν μπορεί να πάρει μέρος σε αγώνα οποιουδήποτε πρωταθλήματος πρέπει να ειδοποιήσει αιτιολογημένα με έγγραφό της τη διοργανώτρια, πριν από τέσσερις (4) τουλάχιστον ημέρες εκτός αν, για την υποχρέωση της να αγωνιστεί, ειδοποιήθηκε σε χρονικό διάστημα μικρότερο των οκτώ (8) ημερών, οπότε η ειδοποίηση αυτή πρέπει να γίνει τουλάχιστον πριν από τρεις (3) ημέρες.
2. Ομάδα που δεν κατέρχεται να αγωνισθεί ή παραιτηθεί από αγώνα ή αγώνες ή αποχωρήσει από το πρωτάθλημα ή παρουσιάζεται στον αγωνιστικό χώρο με λιγότερους του ελάχιστου επιτρεπομένου ορίου ποδοσφαιριστές για την έναρξη του, χωρίς να συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, εκτός από την καταβολή κάθε σχετικής δαπάνης, τιμωρείται με απώλεια των αγώνων και χρηματική ποινή έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ για κάθε αγώνα. Αφαιρούνται επίσης δύο (2) βαθμοί από τον πίνακα βαθμολογίας της επομένης περιόδου για κάθε αγώνα που η ομάδα δεν παρουσιάζεται κανονικά, παραιτείται ή δηλώνει αποχώρηση από το πρωτάθλημα. Η αφαίρεση των δύο (2) βαθμών ισχύει για μέχρι τρεις (3) αγώνες σε κάθε πρωτάθλημα.
3. Από τις παραπάνω κυρώσεις απαλλάσσεται η ομάδα που δηλώνει αδυναμία συμμετοχής σε αγώνα, εφ' όσον αυτή οφείλεται σε ανώτερη βία. Ως ανώτερη βία νοείται, ενδεικτικά, η διακοπή των συγκοινωνιών (σιδηροδρομική, ακτοπλοϊκή, αεροπορική κ.λπ.) από οποιαδήποτε αιτία, από την οποία είναι αδύνατη η έγκαιρη προσέλευση στο γήπεδο της ομάδας.
4. Ομάδα που δηλώνει εμπρόθεσμα αδυναμία συμμετοχής σε αγώνα, η οποία όμως δεν κρίνεται δικαιολογημένη από τη διοργανώτρια ή ομάδα που αρνείται να αγωνιστεί στην έδρα αντιπάλου της, η οποία είχε μετακινηθεί για τον αγώνα του πρώτου γύρου, εκτός από τις ποινές που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου

τούτου υποχρεούται να καταβάλλει -κατά περίπτωση- αποζημίωση που καθορίζεται με απόφαση της διοργανώτριας τόσο στο αντίπαλο σωματείο (εφ' όσον είχε μετακινηθεί στον πρώτο γύρο) όσο και στην διοργανώτρια του πρωταθλήματος.

Άρθρο 18

Δελτίο ατομικών στοιχείων και μεταβολών ποδοσφαιριστή –

Δελτίο πιστοποίησης Προπονητή

1. Οι ομάδες σε όλους τους αγώνες τους υποχρεούνται να έχουν μαζί τους και να παραδίδουν στο διαιτητή:
 - α) Το δελτίο ατομικών στοιχείων και μεταβολών ποδοσφαιριστή.
 - β) **Δελτίο πιστοποίησης** προπονητή ή προπονητών της ομάδας.

2.
 - α) Το δελτίο ατομικών στοιχείων και μεταβολών ποδοσφαιριστή θα αναγράφει υποχρεωτικά τα πλήρη στοιχεία του ποδοσφαιριστή και του σωματείου στο οποίο ανήκει και θα φέρει βεβαίωση του "Κέντρου Προληπτικού Ελέγχου Αγωνιστικής Ικανότητας Ποδοσφαιριστών Ε.Π.Ο." ότι ο ποδοσφαιριστής υποβλήθηκε σ όλες τις προβλεπόμενες από την παρ. 2 εδ. β του παρόντος άρθρου υποχρεωτικές υγειονομικές εξετάσεις.
 - β) Οι πρωτοεγγραφόμενοι και όλοι ανεξαιρέτως οι ερασιτέχνες ποδοσφαιριστές, που επιθυμούν να αποκτήσουν ή διατηρήσουν την δυνατότητα συμμετοχής των σε αγώνες τοπικών και εθνικών ερασιτεχνικών πρωταθλημάτων, υποχρεούνται κατά την πρώτη εγγραφή των και εν συνεχεία διαδοχικά εντός κάθε έτους από της ημερομηνίας της πρώτης εγγραφής των, να υποβάλλονται μέσω των οικείων Ε.Π.Σ. στις ακόλουθες εξετάσεις :
 - Γενική αίματος
 - ΤΚΕ
 - Σάκχαρο αίματος
 - Ουρία αίματος
 - Ουρικό οξύ αίματος
 - Χοληστερίνη - τριγλυκερίδια
 - Αμυλάση
 - Κάλιο

- γ-GT
- Αλκαλική φωσφατάση
- Κρεατινίνη
- CK
- SGOT
- SGPT
- Χολερυθρίνη
- Γενική ούρων
- Ηλεκτροκαρδιογράφημα
- Υπερηχοκαρδιογράφημα

Τα αποτελέσματα των ανωτέρω υποχρεωτικών εξετάσεων διαβιβάζονται στο "Κέντρο Προληπτικού Ελέγχου Αγωνιστικής Ικανότητας Ποδοσφαιριστών Ε.Π.Ο." το οποίο καταχωρεί στο δελτίο ατομικών στοιχείων και μεταβολών ποδοσφαιριστή, τη βεβαίωση της παρ. 2 εδ. α του παρόντος άρθρου. Η βεβαίωση αυτή ισχύει για ένα μόνο έτος, καταχωρείται υποχρεωτικά κάθε χρόνο στην οικεία στήλη του δελτίου ατομικών στοιχείων και μεταβολών ποδοσφαιριστή και πρέπει να ισχύει κατά την ημέρα τέλεσης του αγώνα.

Οι ποδοσφαιριστές που επιθυμούν, εκτός των σταθμών προληπτικού ελέγχου που λειτουργούν στις Ε.Π.Σ., μπορούν να πραγματοποιούν τις προαναφερόμενες υποχρεωτικές προληπτικές εξετάσεις σε δημόσια ή ιδιωτικά ιατρικά κέντρα και να προσκομίζουν τις εξετάσεις και τα αποτελέσματα αυτών στην οικεία Ένωση Ποδοσφαιρικών Σωματείων.

Το δελτίο ατομικών στοιχείων και μεταβολών ποδοσφαιριστή, θα ανακαλείται προσωρινά για όσο χρόνο ο ποδοσφαιριστής αρνείται ή παραλείπει να υποβληθεί στις ανωτέρω εξετάσεις.

- Υ) Στις Ενώσεις Ποδοσφαιρικών Σωματείων που δεν έχει ολοκληρωθεί το νέο αυτό σύστημα, εξακολουθεί για την αγωνιστική περίοδο να ισχύει η κατάσταση υγείας ποδοσφαιριστών. Στην κατάσταση υγείας των ποδοσφαιριστών θα αναγράφονται υποχρεωτικά τα πλήρη στοιχεία αυτών καθώς και του σωματείου που ανήκουν, θα φέρει δε ιατρική θεώρηση, στην οποία θα αναγράφεται ότι οι περιλαμβανόμενοι στον πίνακα ποδοσφαιριστές είναι απολύτως υγιείς και ικανοί να αγωνίζονται σε αγώνες της ομάδας τους.

Η ως άνω ιατρική θεώρηση, πραγματοποιείται μόνο από αθλίατρο ή ορθοπαιδικό ή παθολόγο ή καρδιολόγο ή αγροτικό ιατρό ή γενικής ιατρικής, πρέπει δε να παρέχεται υποχρεωτικά ανά έτος για κάθε ποδοσφαιριστή και να ισχύει κατά την ημέρα τέλεσης του αγώνα.

Η με οποιοδήποτε άλλο τρόπο απόδειξη της υγείας των ποδοσφαιριστών είναι απαράδεκτη. Αντίγραφο του πίνακα υγείας κατατίθεται υποχρεωτικά και εντός 24ώρου από της ιατρικής θεωρήσεώς του, στη διοργανώτρια με ευθύνη του σωματείου, αποτελεί δε το αδιαμφισβήτητο επίσημο έγγραφο σε περίπτωση ενστάσεων και προσφυγών. Η κατάθεση, στη διοργανώτρια, της κατάστασης υγείας των ποδοσφαιριστών, εφ' όσον έχει συντελεσθεί πέραν της 24ώρου προθεσμίας, δεν επιφέρει ακυρότητα ή κύρωση, με τη βασική πάντοτε προϋπόθεση, ότι η κατάθεση αυτή έχει πραγματοποιηθεί οπωσδήποτε πριν από τη τέλεση του αγώνα.

- 3. Το υπό στοιχεία 1β δελτίο πιστοποίησης προπονητή εκδίδεται κατ' έτος για μεν τα εθνικά πρωταθλήματα από την Ε.Π.Ο. για δε τη Δ' Εθνική και τις τοπικές κατηγορίες από τις οικείες Ε.Π.Σ.**
4. Ο διαιτητής έχει την υποχρέωση να σημειώσει στην οικεία στήλη του Φ.Α. τις τυχόν ελλείψεις των πιο πάνω δικαιολογητικών.
5. Ο έλεγχος γίνεται από το διαιτητή και τους αρχηγούς των διαγωνιζομένων ομάδων υποχρεωτικά πριν από την έναρξη του αγώνα κατά την εκ μέρους του διαιτητή συμπλήρωση του Φ.Α.
6. Ο διαιτητής υποχρεούται να κρατήσει τα δικαιολογητικά των διαγωνιζομένων ποδοσφαιριστών μέχρι την υπογραφή του Φ.Α., οι δε αρχηγοί των ομάδων μπορούν να τα ζητήσουν σ' αυτό το διάστημα για να τα ελέγξουν μόνο για την περίπτωση διατύπωσης ένστασης πλαστοπροσωπίας.
7. α) Απαγορεύεται η συμμετοχή ποδοσφαιριστή σε οποιοδήποτε αγώνα πρωταθλήματος ή Κυπέλλου χωρίς τα δικαιολογητικά της παρ. 1 του παρόντος, νομίμως εκδοθέντων, ο δε διαιτητής υποχρεούται να απαγορεύσει τη συμμετοχή ποδοσφαιριστή για τον οποίο δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές.

Εάν παρά ταύτα ποδοσφαιριστής μετάσχει στον αγώνα η συμμετοχή του θεωρείται αντικανονική, η υπαίτια δε ομάδα, σε περίπτωση παραδοχής ένστασης ή καταγγελίας υφίσταται τις προβλεπόμενες για την περίπτωση κυρώσεις.

- β)** Απαγορεύεται επίσης η είσοδος στον αγωνιστικό χώρο και στον πάγκο των αναπληρωματικών, του προπονητή που δεν παρέδωσε **το δελτίο πιστοποίησης**.
 - γ)** Σε παράβαση των ως άνω ο διαιτητής τιμωρείται από το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο με ποινή απαγόρευσης διεύθυνσης αγώνων για τρεις (3) τουλάχιστον μήνες.
- 8. α)** Επιτρέπεται σε όλη τη διάρκεια του αγώνα η αντικατάσταση μέχρι τριών ποδοσφαιριστών από κάθε ομάδα και ανεξάρτητα από τις θέσεις στις οποίες αγωνίζονται, απαγορευομένης της επανασυμμετοχής οποιουδήποτε ποδοσφαιριστή που αντικαταστάθηκε στη διάρκεια του αγώνα.
- β)** Απαγορεύεται η αντικατάσταση ποδοσφαιριστή, ο οποίος αποβλήθηκε από το διαιτητή.
- γ)** Παράβαση των περιπτώσεων (α) και (β) της παρούσης παραγράφου συνιστά λόγο αντικανονικής συμμετοχής εξεταζομένης κατόπιν ενστάσεως.

Άρθρο 19

Ειδικές περιπτώσεις απαγόρευσης συμμετοχής ποδοσφαιριστών σε αγώνες

- 1.** Απαγορεύεται σε ομάδα να χρησιμοποιήσει σε φιλικό αγώνα της με ομάδα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ποδοσφαιριστή που ανήκει στη δύναμη άλλης Ελληνικής ομάδας, χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση της τελευταίας, η οποία πρέπει να κατατεθεί στην Ε.Π.Ο., οπωσδήποτε πριν από την τέλεση του αγώνα αυτού.

Η παράβαση αυτής της διάταξης, εφ' όσον καταγγελθεί στη διοργανώτρια αρχή μέσα σε αποκλειστική προθεσμία 10 ημερών από οποιαδήποτε ομάδα που μετέχει στο οικείο πρωτάθλημα, έχει ως συνέπεια την απώλεια του πρώτου επίσημου αγώνα της και την επιβολή χρηματικής ποινής έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Αν αυτή η παράβαση σημειωθεί πριν από την έναρξη του οικείου πρωταθλήματος, τότε η πιο πάνω ποινή αρχίζει με την έναρξη του

πρωταθλήματος αυτού.

Σε οποιαδήποτε περίπτωση η ποινή επιβάλλεται από το Δικαιοδοτικό Όργανο, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία 10 ημερών από την καταγγελία.

2.
 - α) Απαγορεύεται σε ποδοσφαιριστή να αγωνιστεί εντός εικοσιτετραώρου σε δύο αγώνες του σωματείου που ανήκει. Ο υπολογισμός του εικοσιτετραώρου αρχίζει από το τελευταίο λεπτό συμμετοχής του ποδοσφαιριστή στον πρώτο αγώνα και πρέπει να συμπληρούται πριν την έναρξη του δεύτερου αγώνα. Παράβαση της διάταξης αυτής συνεπάγεται απώλεια του δεύτερου αγώνα αν υποβληθεί ένσταση αντικανονικής συμμετοχής, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 23 του παρόντος Κανονισμού, ύστερα από απόφαση του αρμόδιου οργάνου.
 - β) Απαγορεύεται σε οποιαδήποτε περίπτωση ένας ερασιτέχνης ποδοσφαιριστής να λάβει μέρος σε αγώνες οποιουδήποτε πρωταθλήματος του παρόντος Κανονισμού, κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου υπέρ δύο διαφορετικών ομάδων. Παράβαση της διάταξης αυτής, εκτός από την απώλεια του αγώνα αν υποβληθεί ένσταση αντικανονικής συμμετοχής, συνεπάγεται την επιβολή ποινής αποκλεισμού δύο ετών στον ποδοσφαιριστή. Η διάταξη δεν αφορά τους ποδοσφαιριστές που νόμιμα μετακινούνται από το σωματείο τους σε άλλο σωματείο κατά τη διάρκεια της ίδιας ποδοσφαιρικής περιόδου.
 - γ) Απαγορεύεται και είναι άκυρη η μετεγγραφή ποδοσφαιριστή σε νέο σωματείο, εφόσον κατά την διάρκεια της μετεγγραφικής περιόδου έλαβε μέρος σε αγώνα του προηγούμενου σωματείου του. Σε κάθε περίπτωση η συμμετοχή σε αγώνα του νέου σωματείου του, είναι αντικανονική.
3.
 - α) Απαγορεύεται η συμμετοχή γυναικών σε αγώνες που οι διαγωνιζόμενες ομάδες συγκροτούνται από άνδρες, καθώς και το αντίστροφο.
 - β) Απαγορεύεται η συμμετοχή σε ομάδα ανδρών ποδοσφαιριστή που δεν έχει συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας του και σε ομάδα γυναικών που δεν έχει συμπληρώσει το 12ο έτος της ηλικίας. Ο διαιτητής υποχρεούται να μην επιτρέπει την συμμετοχή του, εάν όμως παρά ταύτα ο ποδοσφαιριστής μετάσχει στον αγώνα, πέραν της αντικανονικής συμμετοχής του, ο διαιτητής τιμωρείται από το αρμόδιο όργανο με ποινή απαγόρευσης διαιτησίας

αγώνων για τρεις (3) τουλάχιστον μήνες.

- γ) Απαγορεύεται η συμμετοχή αλλοδαπών ποδοσφαιριστών σε αγώνες της Δ' Εθνικής Ερασιτεχνικής κατηγορίας. Κατ' εξαίρεση, σωματεία που υποβιβάστηκαν από την Γ' στην Δ' Εθνική κατηγορία έχουν το δικαίωμα να διατηρούν στη δύναμη τους και να χρησιμοποιούν για ένα (1) έτος στους αγώνες τους, μέχρι δύο (2) ποδοσφαιριστές, πολίτες υπηκόους Χωρών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (κοινοτικούς) των οποίων τα υφιστάμενα κατά τον υποβιβασμό συμβόλαια εξακολουθούν να έχουν συμβατική διάρκεια και με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι συναινεί προς τούτο και ο ποδοσφαιριστής, αποδεχόμενος εγγράφως, την αλλαγή ιδιότητας του (από επαγγελματία σε ερασιτέχνη). Όμοια κατ' εξαίρεση επιτρέπεται σε ερασιτεχνικό σωματείο που ανέρχεται στην Δ' Εθνική Ερασιτεχνική Κατηγορία, να διατηρεί στην δύναμή του, με δικαίωμα να αγωνίζονται, μέχρι δύο (2) αλλοδαπούς ποδοσφαιριστές, εφόσον ανήκαν στην δύναμη του εν λόγω σωματείου την τελευταία τριετία.
- δ) Στους αγώνες των τοπικών πρωταθλημάτων και το περιφερειακό πρωτάθλημα γυναικών είναι υποχρεωτική η συμμετοχή στην ενδεκάδα κάθε ομάδας και καθ' όλη τη διάρκεια του αγώνα επτά (7) ποδοσφαιριστών που έχουν δικαίωμα να αγωνίζονται σε ελληνικές εθνικές ομάδες. Επιτρέπεται η αναγραφή στο Φ.Α. μέχρι **δύο (2)** κοινοτικών ποδοσφαιριστών και η συμμετοχή **τους στον αγώνα**. Όμοια επιτρέπεται η αναγραφή στο Φύλλο Αγώνα μέχρι **δύο (2)** αλλοδαπών ποδοσφαιριστών ανεξαρτήτως ηλικίας και η συμμετοχή **τους στον αγώνα**. Τέλος στην ενδεκάδα του αγώνα δύνανται να συμμετάσχουν έως τέσσερις (4) συνολικά κοινοτικοί ποδοσφαιριστές, εφόσον η αγωνιζόμενη ομάδα δεν διαθέτει για τη συμπλήρωση του Φ.Α. τον παραπάνω προβλεπόμενο αριθμό αλλοδαπών ποδοσφαιριστών. Αντίστροφα η έλλειψη κοινοτικών δεν συμπληρώνεται με αλλοδαπούς ποδοσφαιριστές
- ε) Η παράβαση των απαγορεύσεων της παρούσης παραγράφου συνιστά αντικανονική συμμετοχή και σε περίπτωση ένστασης η υπαίτια ομάδα τιμωρείται με απώλεια του αγώνα και με χρηματική ποινή έως **τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ**. Ο αγώνας κατακυρώνεται υπέρ της αντίπαλης ομάδας με βαθμούς τρεις (3) και τέρματα 3-0 εκτός εάν το αποτέλεσμα ευνοεί την αντίπαλη ομάδα.

4. Στα πρωταθλήματα υποδομής επιτρέπεται να συμμετέχουν ποδοσφαιριστές που η ηλικία τους καθορίζεται από την προκήρυξη της διοργανώτριας. Για τον προσδιορισμό της ηλικίας των ποδοσφαιριστών της παραγράφου αυτής, ισχύουν τα αναφερόμενα στην παράγραφο 9δ.
5.
 - α) Διαιτητές εν ενεργεία ή μη, εγγεγραμμένοι σε συνδέσμους, δεν έχουν δικαίωμα να μετέχουν σαν ποδοσφαιριστές σε αγώνες, τυχόν δε συμμετοχή τους είναι αντικανονική με τις προβλεπόμενες από τον παρόντα Κανονισμό κυρώσεις σε περίπτωση υποβολής σχετικής ένστασης.
 - β) Διπλωματούχοι προπονητές, οι οποίοι κατά την έναρξη της αγωνιστικής περιόδου ή κατά τη διάρκεια αυτής συμβλήθηκαν με σωματεία και έλαβαν ταυτότητα προπονητή από την οικεία Ε.Π.Σ. ή την Ε.Π.Ο. δεν έχουν το δικαίωμα να μετέχουν ως ποδοσφαιριστές σε επίσημους αγώνες. Τυχόν συμμετοχή τους αποτελεί αντικανονική συμμετοχή, εφαρμοζομένης της διάταξης του άρθρου 23 παρ. 11 του παρόντος Κανονισμού.
 - γ) Δεν μπορεί να ανακληθεί η ταυτότητα του διπλωματούχου προπονητή, που έλαβε κατά τις προϋποθέσεις της περίπτωσης β, ύστερα από αίτησή του ή αίτηση της ομάδας με την οποία έχει συμβληθεί στην ίδια αγωνιστική περίοδο, για να μετέχει ως ποδοσφαιριστής σε αγώνες.
6. Απαγορεύεται η είσοδος στους αγωνιστικούς χώρους και η συμμετοχή στον αγώνα φυσικού προσώπου που έχει τιμωρηθεί με οποιαδήποτε άλλη ιδιότητα (εφόρου, προπονητή, φυσικοθεραπευτή κ.λπ.). Τυχόν συμμετοχή είναι αντικανονική και σε περίπτωση ένστασης εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 23 παρ. 11.
7. Απαγορεύεται σε ποδοσφαιριστή ερασιτεχνικού σωματείου να αγωνισθεί στην ομάδα του για μια αγωνιστική εφ' όσον κλήθηκε σε εκδήλωση κοινωνικού χαρακτήρα από την διοργανώτρια και δεν προσήλθε αδικαιολόγητα. Σε περίπτωση που θα αγωνισθεί η συμμετοχή θεωρείται αντικανονική.
8. Οι Ενώσεις μπορούν με απόφαση του Δ.Σ. τους να υποχρεώνουν τα σωματεία της δύναμής τους να χρησιμοποιούν συγκεκριμένο αριθμό νεαρών ποδοσφαιριστών στους αγώνες τους. Ο αριθμός και η ηλικία των ποδοσφαιριστών

αυτών υποχρεωτικά θα προβλέπεται και θα καθορίζεται στη σχετική προκήρυξη, εφαρμοζομένης της παρ.9δ του παρόντος.

Σε περίπτωση παράβασης της παραπάνω υποχρέωσης των σωματείων, καθώς και σε περίπτωση παράβασης της παρ.4 του παρόντος, ο διαιτητής είναι υποχρεωμένος να μην τελέσει τον αγώνα και για την υπαίτια ή τις υπαίτιες ομάδες θα εφαρμόζονται οι διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 21 παρ.2α του Κ.Α.Π. Σε περίπτωση δε που ο διαιτητής επιτρέψει την τέλεση του αγώνα, παραπέμπεται και τιμωρείται με ποινή αποκλεισμού τουλάχιστον τριών (3) μηνών, η δε ομάδα ή ομάδες υπόκεινται στις κυρώσεις του άρθρου 21 παρ.2α του Κ.Α.Π.

9. α) Ειδικά για το πρωτάθλημα της Δ΄ Εθνικής Ερασιτεχνικής κατηγορίας είναι υποχρεωτική η συμμετοχή τεσσάρων (4) ποδοσφαιριστών ηλικίας κάτω των **είκοσι ένα (21) ετών**, οι οποίοι θα μετέχουν υποχρεωτικά στον διεξαγόμενο αγώνα, συνεχώς και καθ' όλη τη διάρκεια αυτού. **Απαγορεύεται η συμμετοχή σε αγώνα περισσότερων των δύο (2) ποδοσφαιριστών ηλικίας άνω των τριάντα τριών (33) ετών.**
- β) Εφόσον διαπιστωθεί παράβαση της διάταξης αυτής πριν από την έναρξη του αγώνα, ο διαιτητής υποχρεούται να μην τελέσει αυτόν, σε βάρος δε της υπαίτιας ή των υπαίτιων ομάδων επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το άρθρο 21 του Κ.Α.Π. κυρώσεις, εφόσον όμως η ίδια παράβαση πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια του αγώνα, λογίζεται ως αντικανονική συμμετοχή, στην υπαίτια δε ομάδα επιβάλλεται μετά από ένσταση, η προβλεπόμενη από το άρθρο 23 παρ. 11 του Κ.Α.Π. κύρωση. Σε κάθε περίπτωση ο διαιτητής που επιτρέπει την τέλεση του αγώνα χωρίς τη συμμετοχή των κάτω των **είκοσι ένα (21) ετών ή περισσότερων των δύο (2) ποδοσφαιριστών άνω των τριάντα τριών (33) ετών**, τιμωρείται με ποινή αποκλεισμού τουλάχιστον τριών (3) μηνών.
- Εκτός από τις ποινές του άρθρου 23 παρ. 11 του Κ.Α.Π., επιβάλλεται χρηματική ποινή έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ που εξοφλείται άμεσα άλλως το σωματείο δεν αγωνίζεται και σε περίπτωση υποτροπής του, αποβάλλεται από το πρωτάθλημα και υποβιβάζεται στην αμέσως κατώτερη κατηγορία.
- γ) Σε περίπτωση αποβολής των ποδοσφαιριστών αυτών, ο αγώνας συνεχίζεται χωρίς αυτούς. Το σωματείο δεν υποχρεούται, στην περίπτωση αυτή, να

συμπληρώσει τον αριθμό των ποδοσφαιριστών της κατηγορίας αυτής.

- δ)** Για τον προσδιορισμό της ηλικίας των ποδοσφαιριστών, ως χρονολογία γέννησής τους θεωρείται η 1^η Ιανουαρίου του έτους γέννησής τους. Οι ποδοσφαιριστές, οι οποίοι συμπληρώνουν το ως άνω όριο ηλικίας μετά την 1^η Ιανουαρίου, δύνανται να συμμετέχουν σε αγώνες κυπέλλου και πρωταθλήματος του σωματείου στο οποίο ανήκουν μέχρι το τέλος του πρωταθλήματος, που διεξάγεται την συγκεκριμένη ποδοσφαιρική περίοδο.

Άρθρο 20

Βαθμολογική κατάταξη ομάδων

- 1.** Στους αγώνες πρωταθλημάτων οι αγωνιζόμενες ομάδες βαθμολογούνται σε περίπτωση νίκης με τρεις (3) βαθμούς, σε περίπτωση ισοπαλίας με ένα (1) βαθμό και σε περίπτωση ήττας με μηδέν (0) βαθμούς.
- 2.** Η διοργανώτρια κάθε πρωταθλήματος υποχρεούται να τηρεί βαθμολογικό πίνακα και με βάση αυτόν να επικυρώσει την οριστική κατάταξη των ομάδων.
- 3.** Η επικύρωση του παραπάνω βαθμολογικού πίνακα γίνεται με απόφαση του Δ.Σ. της διοργανώτριας μετά την περαίωση όλων των αγώνων πρωταθλήματος και αγώνων Κυπέλλου Ελλάδος, που μετέχουν οι ομάδες αυτές και με την προϋπόθεση ότι δεν εκκρεμούν στα αρμόδια αθλητικά όργανα προσφυγές ή ενστάσεις που επηρεάζουν τη βαθμολογική κατάταξη των ομάδων, προκειμένου για τη νικήτρια ομάδα του πρωταθλήματος ή του ομίλου, τις ομάδες που προβιβάζονται ή υποβιβάζονται σε άλλη κατηγορία.
- 4.** Οι ομάδες κατατάσσονται, κατά σειρά, στον βαθμολογικό πίνακα με κριτήριο το σύνολο των βαθμών που συγκέντρωσαν η καθεμιά.
Από τον πίνακα αυτό:
 - α)** Ανακηρύσσεται η νικήτρια ομάδα του πρωταθλήματος που είναι αυτή που έχει την πρώτη θέση.
 - β)** Προκύπτουν οι ομάδες που έχουν το δικαίωμα να λάβουν μέρος στις διεθνείς διοργανώσεις και
 - γ)** Προκύπτουν η ομάδα ή ομάδες που προβιβάζονται ή υποβιβάζονται στην ανώτερη ή κατώτερη κατηγορία βάσει της οικείας προκήρυξης.

5. Σε περίπτωση που από τον ανωτέρω πίνακα προκύπτει ισοβάθμιση ομάδων για τις θέσεις της παρ 4 του παρόντος άρθρου, τότε για τις ομάδες που ισοβαθμούν συντάσσεται ειδικός βοηθητικός πίνακας με κριτήριο το σύνολο των βαθμών που συγκέντρωσε η καθεμιά στους μεταξύ τους αγώνες.
6. Αν μετά τη σύνταξη και του παραπάνω ειδικού βοηθητικού πίνακα προκύπτει νέα ισοβάθμιση ομάδων, τότε για τις ομάδες που ισοβαθμούν στον παραπάνω βοηθητικό πίνακα, συντάσσεται άλλος ειδικός βοηθητικός πίνακας με κριτήριο τη διαφορά τερμάτων που έχει η κάθε ομάδα μεταξύ των εκ νέου ισοβαθμούντων ομάδων.
7. Η σειρά που παίρνει η κάθε ομάδα στους παραπάνω ειδικούς βοηθητικούς πίνακες, μεταφέρεται στον αρχικό βαθμολογικό πίνακα, για την - κατά σειρά - κατάληψη των θέσεων των ομάδων που είχαν ισοβαθμήσει.
8. Αν και μετά από τις παραπάνω διαδικασίες προκύψει νέα ισοβάθμιση ομάδων, η σειρά κατάταξή τους γίνεται ως εξής:
 - α) Εφ' όσον ισοβαθμούν δύο (2) ομάδες, διεξάγεται απλός αγώνας κατάταξης που διαρκεί 90' λεπτά, σε ουδέτερο γήπεδο και σε περίπτωση ισόπαλου αποτελέσματος ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 9 του παρόντος άρθρου.
 - β) Εφ' όσον ισοβαθμούν τρεις (3) ή περισσότερες ομάδες, τότε η σειρά κατάταξής τους καθορίζεται μετά από τη διεξαγωγή απλών αγώνων κατάταξης σε ουδέτερα γήπεδα, με διάρκεια κάθε αγώνα 90' (χωρίς παράταση).

Στην περίπτωση κατά την οποία και μετά τους παραπάνω αγώνες κατάταξης ισοβαθμήσουν δύο (2) ή περισσότερες ομάδες, η σειρά κατάταξής τους καθορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία των παρ. 5, 6, 7 και 8 του παρόντος άρθρου.

Στην περίπτωση που και πάλι προκύψει ισοβαθμία, η σειρά κατάταξης των ομάδων που ισοβάθμισαν καθορίζεται με δημόσια κλήρωση από τη Διοργανώτρια Αρχή.
9. Στην περίπτωση κατά την οποία αυτός ο αγώνας κατάταξης τελειώσει ισόπαλος, δίνεται στη συνέχεια παράταση μισής ώρας σε δύο ημίχρονα από 15' το καθένα,

αν δε και μετά την παράταση το αποτέλεσμα είναι ισόπαλο, τότε η νικήτρια ομάδα ανακηρύσσεται μετά από εκτέλεση επανορθωτικών λακτισμάτων (πέναλτυ) με την εξής διαδικασία:

- α)** Ο διαιτητής κάνει την επιλογή του τέρματος προς το οποίο θα κτυπηθούν τα πέναλτυ.
- β)** Ο διαιτητής κάνει κλήρωση για να αναδειχθεί η ομάδα η οποία θα κτυπήσει το πρώτο πέναλτυ.
- γ)** Καθεμιά από τις δύο ομάδες θα εκτελέσει σε βάρος της αντίπαλης ομάδας πέντε (5) πέναλτυ, αφού τηρήσει τις διατάξεις των παραγράφων ε' και ζ' που ακολουθούν.
- δ)** Τα πέναλτυ θα εκτελούνται ανά ένα για κάθε ομάδα.
- ε)** Η εκτέλεση των πέναλτυ θα σταματήσει αν, πριν εκτελεσθούν και τα πέντε (5) πέναλτυ από κάθε ομάδα υπάρχει τόση διαφορά μεταξύ των ομάδων αυτών ώστε εκείνη που έχει πετύχει (κτυπώντας πέναλτυ) τα λιγότερα τέρματα να μην μπορεί να καλύψει τη διαφορά έστω και αν ακόμη εκτελέσει τα υπολοιπόμενα για τη συμπλήρωση του αριθμού πέντε (5) πέναλτυ.
- ζ)** Αν μετά την εκτέλεση των πέντε (5) πέναλτυ από κάθε ομάδα ο αριθμός των τερμάτων παραμένει ο ίδιος ή δεν σημειώθηκαν τέρματα και από τις δύο ομάδες, τότε η εκτέλεση των πέναλτυ θα συνεχιστεί με την ίδια σειρά ως εξής:
Καθεμιά ομάδα θα κτυπά από ένα πέναλτυ και αν από το κτύπημα του πέναλτυ αναδειχτεί νικήτρια, ο αγώνας τελειώνει, αλλιώς επαναλαμβάνεται από ένα πέναλτυ από κάθε ομάδα, κατά την παραπάνω διαδικασία, μέχρι να αποδειχθεί νικήτρια.

10. Η ομάδα η οποία σημειώνει το μεγαλύτερο αριθμό τερμάτων ανακηρύσσεται νικήτρια.

11. Δικαίωμα να κτυπήσουν πέναλτυ έχουν μόνο οι εξής παίκτες:

- α)** Όλοι όσοι βρίσκονται μέσα στον αγωνιστικό χώρο στη λήξη του αγώνα, δηλαδή στο δεύτερο ημίχρονο της παράτασης. Στην περίπτωση όμως που μία ομάδα τελειώνει τον αγώνα με μεγαλύτερο αριθμό παικτών από την αντίπαλη ομάδα, πρέπει να μειώσει τον αριθμό τους, ώστε να εξισωθούν με τον αριθμό των αντιπάλων τους και να ενημερώσουν τον διαιτητή για το

όνομα και τον αριθμό φανέλας του κάθε παίκτη τους που αποκλείεται. Αυτή την ευθύνη έχει ο αρχηγός της ομάδος. Πριν από την έναρξη των λακτισμάτων από το σημείο του πέναλτυ, ο διαιτητής θα βεβαιώνεται ότι μόνο ένας ίδιος αριθμός παικτών από κάθε ομάδα παραμένει μέσα στον κύκλο της σέντρας που θα εκτελέσουν τα λακτίσματα».

- β)** Επίσης ο ποδοσφαιριστής (ή οι ποδοσφαιριστές) ο οποίος είχε εγκαταλείψει προσωρινά τον αγωνιστικό χώρο με την άδεια ή χωρίς την άδεια του διαιτητή και ο οποίος δεν βρίσκεται μέσα στον αγωνιστικό χώρο με την πιο πάνω λήξη του αγώνα.
- γ)** Κατά το κτύπημα των πέναλτυ δεν επιτρέπεται η αντικατάσταση ποδοσφαιριστή ή ποδοσφαιριστών, εκτός αν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης αυτών των πέναλτυ τραυματισθεί ο τερματοφύλακας, οπότε επιτρέπεται να αντικατασταθεί αυτός με έναν ποδοσφαιριστή από τους αναπληρωματικούς της ομάδας του, ο οποίος έχει το δικαίωμα να λάβει μέρος στη διαδικασία εκτέλεσης των πέναλτυ.
Η αντικατάσταση όμως αυτή του τερματοφύλακα επιτρέπεται αν η ομάδα μέχρι και την λήξη της παράτασης, δεν έχει προβεί σε αντικατάσταση τριών ποδοσφαιριστών της, όπως επιτρέπουν οι ισχύουσες διατάξεις.
- δ)** Η εκτέλεση των πέναλτυ θα γίνεται από ένα διαφορετικό ποδοσφαιριστή κάθε φορά, σε καμιά δε περίπτωση δεν μπορεί ο ίδιος ποδοσφαιριστής μιας ομάδας να εκτελέσει περισσότερα από ένα πέναλτυ πριν οι υπόλοιποι συμπαίκτες του που έχουν επιλεγεί για την εκτέλεση των πέναλτυ κτυπήσουν από ένα πέναλτυ, περιλαμβανομένου σ' αυτούς και του τερματοφύλακα της ομάδας του (ή του αναγραφόμενου στο Φ.Α. αναπληρωματικού), ο οποίος θα είχε αντικατασταθεί σύμφωνα με τη διάταξη του εδ. γ' αυτής της παραγράφου.
- ε)** Σύμφωνα με τη διάταξη αυτής της παραγράφου, κάθε ποδοσφαιριστής μπορεί να αλλάξει την θέση του με τον τερματοφύλακα οποιαδήποτε στιγμή κατά τη διάρκεια που εκτελούνται τα πέναλτυ.

- 12.** Εάν μολαταύτα δεν είναι δυνατή η επανάληψη των κτυπημάτων πέναλτυ, επειδή εν τω μεταξύ επήλθε σκοτάδι, τότε νικήτρια ομάδα θα αναδειχθεί μετά από κλήρωση την οποία θα κάνει ο διαιτητής μέσα στον αγωνιστικό χώρο, το αποτέλεσμα δε αυτής της κλήρωσης σημειώνει υποχρεωτικά ο διαιτητής στο Φ.Α.

Στην περίπτωση κατά την οποία το γήπεδο στο οποίο διεξάγεται ο αγώνας έχει ηλεκτροφωτισμό, η εκτέλεση των πέναλτυ, θα συνεχισθεί με το φως των προβολέων μέχρι να αναδειχθεί η νικήτρια ομάδα.

13. Η εκτέλεση των πέναλτυ δεν αποτελεί συνέχεια του αγώνα, αλλά διαδικαστικό τρόπο για την ανάδειξη του νικητή.

14. Στην περίπτωση κατά την οποία το πρωτάθλημα μιας κατηγορίας διεξάγεται σε δύο ομίλους και για τον λόγο αυτό δεν είναι δυνατή η ενιαία κατάταξη των ομάδων, οι οποίες μετέχουν σ' αυτούς τους ομίλους, στην τελική σειρά βαθμολογίας του πρωταθλήματος τους, τότε θα τελεσθεί αγώνας κατάταξης σε ουδέτερο γήπεδο με διάρκεια 90'.

Σε περίπτωση που το πρωτάθλημα μιας Ένωσης διεξάγεται σε δύο ομίλους που εδρεύουν σε διαφορετικά νησιά παρέχεται η δυναμική ευχέρεια στην Ένωση να τελεί, για την ανάδειξη του πρωταθλητή, διπλούς αγώνες κατάταξης δηλαδή από έναν αγώνα στην έδρα κάθε ομάδας.

Στην περίπτωση κατά την οποία αυτός ο αγώνας κατάταξης λήξει ισόπαλος, θα δοθεί παράταση μισής ώρας σε δύο ημίχρονα από 15' το καθένα.

Αν το αποτέλεσμα του αγώνα και μετά την παράταση παραμένει ισόπαλο, τότε ο νικητής θα ανακηρυχθεί μετά από εκτέλεση πέναλτυ κατά τη διαδικασία που ορίζει η παρ. 9 του άρθρου τούτου.

15. α) Στην περίπτωση κατά την οποία το οικείο πρωτάθλημα διεξάγεται σε τρεις ή περισσότερους ομίλους και για τον λόγο αυτό δεν είναι δυνατή η ενιαία κατάταξη των ομάδων των ομίλων αυτών στην τελική σειρά βαθμολογίας του πρωταθλήματός τους, τότε θα διεξαχθούν απλοί αγώνες κατάταξης σε ουδέτερα γήπεδα διάρκειας 90' (χωρίς παράταση).

β) Στην περίπτωση κατά την οποία και μετά τους παραπάνω αγώνες κατάταξης υπάρχει ισοβάθμιση ομάδων, τότε η σειρά κατάταξης τους καθορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία των παρ. 5, 6, 7 και 8 του παρόντος άρθρου.

γ) Στην περίπτωση που και πάλι προκύψει ισοβαθμία, η σειρά κατάταξης των ομάδων που εκ νέου ισοβάθμισαν καθορίζεται με δημόσια κλήρωση από τη Διοργανώτρια Αρχή.

- 16. α)** Στην περίπτωση κατά την οποία θα υπάρχει ισοβαθμία ανάμεσα σε ομάδες στις υπόλοιπες ενδιάμεσες θέσεις του πίνακα βαθμολογίας η κατάληψη των οποίων δεν δίνει δικαίωμα συμμετοχής σε διεθνείς διοργανώσεις ή δεν δημιουργεί κίνδυνο να υποβιβασθούν ομάδες σε κατώτερη κατηγορία ή δεν αφήνει το ενδεχόμενο να προβιβασθούν ομάδες με βάση την προκήρυξη σε ανώτερη κατηγορία, τότε η κατάταξη γι' αυτές τις θέσεις θα γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία των παρ. 5, 6 και 7 του άρθρου αυτού και εφ' όσον ξαναπροκύψει ισοβαθμία, με δημόσια κλήρωση από τη διοργανώτρια.
- β)** Οι ομάδες που έχουν την ίδια σειρά σε διαφορετικούς ομίλους εντάσσονται στην τελική κατάταξη της κατηγορίας τους, ύστερα από κλήρωση και σύμφωνα με την προβλεπόμενη από αυτό το άρθρο διαδικασία, εκτός από τις ομάδες που προβιβάζονται, υποβιβάζονται ή διεκδικούν θέση σε διεθνείς διοργανώσεις.
- 17.** Σε περίπτωση που δύο ή περισσότερες ομάδες οι οποίες υποχρεούνται σε αγώνες κατάταξης αρνούνται αδικαιολόγητα κατά την κρίση της διοργανώτριας, να πάρουν μέρος σ' αυτόν τον αγώνα, υποβιβάζονται στην αμέσως κατώτερη κατηγορία και καταλαμβάνουν την τελευταία θέση στον οριστικό οικείο βαθμολογικό πίνακα της διανυόμενης αγωνιστικής περιόδου.
- 18.** Είναι δυνατόν οι διοργανώτριες με την προκήρυξή τους να εφαρμόζουν διαφορετικό σύστημα αγώνων (PLAY OFFS) για τον προβιβασμό, υποβιβασμό και κατάληψη των ενδιάμεσων θέσεων των ομάδων τους υπό την απαραίτητη προϋπόθεση ότι το σύστημα αυτό θα περιγράφεται με κάθε λεπτομέρεια στην οικεία προκήρυξη. Στους αγώνες αυτούς τα εκτός έδρας τέρματα λογίζονται διπλά, εφ' όσον κατά την τελική κατάταξη υπάρχει ισοβαθμία σε βαθμούς και τέρματα.
- 19.** Ομάδα που αποχωρεί μετά την έναρξη και πριν την ολοκλήρωση αγώνα κατάταξης τιμωρείται με αφαίρεση δέκα (10) βαθμών από το πρωτάθλημα της επόμενης αγωνιστικής περιόδου και επιβάλλεται σ αυτήν χρηματική ποινή έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.

Άρθρο 21

Μη τέλεση ή διακοπή αγώνα

1. α) Αγώνας που δεν τελέσθηκε, χωρίς να ευθύνονται και οι δύο διαγωνιζόμενες ομάδες, επανορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε χρονικό διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από την έκδοση αποφάσεως.
- β) Το Φ.Α. που συντάχθηκε σε αυτές τις περιπτώσεις είναι άκυρο και τυχόν υπάρχουσες ποινές δεν εκτίονται.
- γ) Αντίθετα, το παραπάνω Φ.Α. είναι ισχυρό για τα πραγματικά περιστατικά και τις παραβάσεις που τιμωρούνται με τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού ή του Πειθαρχικού Κώδικα.
- δ) Αγώνας που αναβάλλεται ή διακόπτεται, εξ αιτίας των καιρικών συνθηκών, διεξάγεται ή συνεχίζεται υποχρεωτικά για τα Πανελλήνια ερασιτεχνικά πρωταθλήματα την επόμενη ημέρα, στο ίδιο γήπεδο και την ίδια ώρα, χωρίς άλλη ειδοποίηση των ομάδων, οι οποίες υποχρεούνται να εμφανισθούν για την διεξαγωγή ή συνέχιση του αγώνα.
Εάν αγώνας ή αγώνες έχουν ορισθεί να διεξαχθούν πρωινή ώρα Κυριακής και λόγω καιρικών συνθηκών αναβληθούν ή διακοπούν, διεξάγονται την επόμενη ημέρα στο αυτό γήπεδο απογευματινή ώρα και ειδικότερα τη συνήθη ώρα διεξαγωγής των υπολοίπων αγώνων του οικείου πρωταθλήματος της αυτής αγωνιστικής ημέρας.
Αν ο διαιτητής δεν προσέλθει την επόμενη ημέρα, παραπέμπεται για τον πειθαρχικό του έλεγχο, κατά τις κείμενες διατάξεις. Στην περίπτωση που αναβληθεί ή διακοπεί και την επόμενη ημέρα για τον ίδιο λόγο που προαναφέρεται, διεξάγεται υποχρεωτικά μέσα σε χρονικό διάστημα 15 ημερών από την πρώτη αναβολή ή διακοπή του, ύστερα από σχετική απόφαση της διοργανώτριας.
- ε) Αγώνας που δεν έληξε χωρίς υπαιτιότητα των διαγωνιζόμενων ομάδων επανορίζεται και συνεχίζεται για το υπολειπόμενο της διακοπής χρονικό διάστημα με τους ίδιους όρους που υπήρχαν κατά τη διακοπή (π.χ. αριθμός τερμάτων, αριθμός ποδοσφαιριστών).
Στην περίπτωση αυτή, για τον ποδοσφαιριστή που αποβλήθηκε στον διακοπέντα αγώνα, η συνέχιση του αγώνα αυτού, εντός δεκαπέντε ημερών, δεν προσμετράται για την έκτιση της ποινής που του επιβλήθηκε στον διακοπέντα αγώνα. Στην περίπτωση όμως που στο ενδιάμεσο των δύο

αυτών αγώνων, ο ίδιος ποδοσφαιριστής αποβληθεί σε άλλον αγώνα, η συνέχιση του διακοπέντα αγώνα προσμετράται για την έκτιση της ποινής του.

2. Αγώνας που δεν τελέστηκε ή που δεν έληξε με υπαιτιότητα της μιας ή και των δύο ομάδων, προσμετράται για την έκτιση ποινών μόνον της ανυπαίτιας ομάδας και τιμωρείται ως εξής:

α) Με απώλεια του αγώνα, αφαίρεση δύο (2) βαθμών από το επόμενο πρωτάθλημα και χρηματική ποινή έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ σε βάρος της υπαίτιας ομάδας αν ο αγώνας δεν αρχίσει. Οι λόγοι για τους οποίους μια ομάδα θεωρείται υπαίτια για την ματαίωση αγώνα ενδεικτικά είναι:

αα) Παρουσίαση στον αγωνιστικό χώρο μετά την καθορισμένη, από τη διοργανώτρια ώρα έναρξης του αγώνα. Οι ομάδες υποχρεούνται να είναι στη διάθεση του διαιτητή - έτοιμες για τη διεξαγωγή του αγώνα - πέντε (5) λεπτά πριν από την έναρξή του.

Εκτός του παραπάνω, λόγοι καθυστέρησης έναρξης αγώνα για τους οποίους θεωρείται υπαίτια ομάδα είναι η μη έγκαιρη προσκόμιση των δελτίων ατομικών στοιχείων και μεταβολών ποδοσφαιριστή της κατάστασης υγείας διαγωνιζομένων ποδοσφαιριστών και της ταυτότητας προπονητή (ή προπονητών) που πρέπει να παραδοθούν στο διαιτητή μισή ώρα, τουλάχιστον, πριν από την έναρξη αγώνα, καθώς και οποιοσδήποτε άλλος λόγος, εκτός αυτών που συνιστούν ανωτέρα βία.

ββ) Μη εκπλήρωση της υποχρέωσης που επιβάλλει να υπάρχουν στη διάθεση του διαιτητή μπάλες κανονικές και σε καλή κατάσταση, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 16 του παρόντος Κανονισμού.

γγ) Παρουσίαση στον αγωνιστικό χώρο με λιγότερους από εννέα (9) ποδοσφαιριστές, που πρέπει να ευρίσκονται μέσα στον αγωνιστικό χώρο τη στιγμή του εναρκτήριου λακτίσματος.

δδ) Μη τήρηση της υποχρέωσης για την έκδοση της άδειας τέλεσης του αγώνα από τη γηπεδούχο ομάδα.

εε) Μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων που επιτάσσουν για την ομάδα που είναι γηπεδούχος οι διατάξεις του άρθρου 9.

στστ) Μη τήρηση από τη γηπεδούχο ομάδα της υποχρέωσης που προβλέπεται από το άρθρο 14 παρ. 3β.

- β)** Με αφαίρεση τριών (3) βαθμών από το τρέχον και δύο (2) βαθμών από το επόμενο πρωτάθλημα από την υπαίτια ομάδα, αν ο αγώνας διακοπεί πριν από την κανονική λήξη του.
- γ)** Με αφαίρεση δέκα (10) βαθμών από το τρέχον και πέντε (5) βαθμών από το επόμενο πρωτάθλημα, καθώς και χρηματική ποινή έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ για την ομάδα που θα αποχωρήσει από τον αγώνα μετά την έναρξή του.
- 3.** Σε όλες τις περιπτώσεις της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, η υπαίτια ομάδα θεωρείται ότι ηττήθηκε με τέρματα 0-3, εκτός αν το αποτέλεσμα ευνοεί την ανυπαίτια ομάδα, οπότε υπολογίζεται το αποτέλεσμα που πραγματικά σημειώθηκε, μέχρι τη διακοπή ή την αποχώρηση.
- 4. α)** Στις περιπτώσεις των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 23, το Φ.Α. υπολογίζεται για την έκτιση των ποινών που έχουν επιβληθεί από τα αρμόδια αθλητικά όργανα μόνον για την ανυπαίτια ομάδα.
- β)** Επίσης για την έκτιση των ποινών των παραπάνω παραγράφων υπολογίζεται και η ημέρα της ματαίωσης αγώνα λόγω παραίτησης ομάδας μόνον για την αντίπαλη της παραιτούμενης ομάδας.
- 5.** Σε περίπτωση που θα αποκλεισθεί μια ομάδα από τους υπόλοιπους αγώνες του πρωταθλήματος στο οποίο συμμετέχει, παραμένουν ισχυρά τα αποτελέσματα που σημειώθηκαν στους αγώνες που έδωσε μέχρι να αποκλεισθεί, οι δε υπόλοιποι αγώνες της μέχρι τη λήξη του πρωταθλήματος κατακυρώνονται υπέρ των αντιπάλων ομάδων με τέρματα 3-0. Τυχόν υπάρχουσες ποινές εκτίονται μόνον για τις αντίπαλες της αποκλεισθείσας ομάδας.
- 6.** Στην περίπτωση που θα αποκλειστεί ομάδα λόγω δωροδοκίας, ο αποκλεισμός υπολογίζεται από και για τον αγώνα στον οποίο διαπράχθηκε το αδίκημα.
- 7.** Αν μετά την λήξη του πρωταθλήματος μια ομάδα παρουσιάζει αρνητική βαθμολογία, αρχίζει τους αγώνες της για το επόμενο πρωτάθλημα που θα δηλώσει συμμετοχή και έχει το δικαίωμα να συμμετάσχει με ισάριθμο παθητικό βαθμών. Επίσης, σε περίπτωση που οφείλονται χρηματικές ποινές για

οποιαδήποτε αιτία, προϋπόθεση συμμετοχής στο πρωτάθλημα είναι η πλήρης και ολοσχερής εξόφληση των χρηματικών αυτών ποινών. Ποινές που δεν αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό και δεν επιβάλλονται από τα με τον παρόντα κανονισμό και το Καταστατικό της Ε.Π.Ο. θεσμοθετημένα όργανα, δεν αναγνωρίζονται και δεν ισχύουν για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

8. α) Δεν είναι δυνατή η συνέχιση ενός αγώνα σε οποιαδήποτε περίπτωση και για οποιοδήποτε λόγο αν η μια ή και οι δύο ομάδες παραμείνουν στον αγωνιστικό χώρο με λιγότερους από επτά (7) ποδοσφαιριστές.
- β) Αν συντρέξει τέτοια περίπτωση, ο διαιτητής έχει την υποχρέωση να διακόψει τον αγώνα ο οποίος και κατακυρώνεται υπέρ της ομάδας που δεν έχει ευθύνη για τη διακοπή με τέρματα 3-0, εκτός αν την ευνοεί το αποτέλεσμα του αγώνα τη στιγμή της διακοπής του. Σ' αυτή τη περίπτωση έχει εφαρμογή η διάταξη της παρ. 2α του παρόντος άρθρου.
- γ) Σε περίπτωση που και οι δύο ομάδες μείνουν με λιγότερους από επτά (7) ποδοσφαιριστές, ο διαιτητής υποχρεούται να διακόψει τον αγώνα. Στην περίπτωση αυτή θεωρούνται και οι δύο ομάδες υπεύθυνες της διακοπής, μηδενίζονται και έχει εφαρμογή η διάταξη της παρ. 2α του παρόντος άρθρου.
9. Σε κάθε περίπτωση που δεν τελείται ή διακόπτεται αγώνας - για οποιονδήποτε λόγο - για το κύρος αυτού και τις επιβαλλόμενες ποινές αποφαινεται το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο.

Άρθρο 22

Πρόγραμμα αγώνων

1. Η πρόσκληση ομάδας για να συμμετάσχει στους αγώνες πρωταθλήματος γίνεται με την κοινοποίηση προ τριών (3) ημερών για τα ερασιτεχνικά πρωταθλήματα, πριν την ημέρα διεξαγωγής τους, του προγράμματος των συναντήσεων που καταρτίζεται ύστερα από δημόσια κλήρωση.
- Οι ομάδες δεν έχουν το δικαίωμα αναβολής οποιουδήποτε αγώνα με κοινή συμφωνία τους.

2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις η διοργανώτρια μπορεί να αλλάξει την ώρα και το γήπεδο τέλεσης αυτού, υποχρεούται όμως να ειδοποιήσει όλους τους ενδιαφερόμενους και το αρμόδιο Τμήμα Τάξης τουλάχιστον 24 ώρες πριν από την έναρξη του αγώνα. Το 24ωρο αρχίζει από την αποστολή του τηλεγραφήματος ή ΦΑΞ ή της με οποιοδήποτε άλλο τρόπο ειδοποίησης από τη διοργανώτρια.
3. Κάθε αγώνας που θεωρείται επαναληπτός, διεξάγεται μέσα σε 15 ημέρες από την τελεσίδικη απόφαση, στο ίδιο γήπεδο που αρχικά είχε ορισθεί, εκτός εάν έχει επιβληθεί η ποινή στέρησης του δικαιώματος να αγωνίζονται στην έδρα τους, οπότε ο αγώνας ορίζεται σε ουδέτερο γήπεδο.
Σε αυτή τη περίπτωση, πρέπει να ειδοποιούνται οι ομάδες τρεις (3) πλήρεις ημέρες -τουλάχιστον- πριν από την ημέρα διεξαγωγής του αγώνα.
4.
 - α) Σε οποιαδήποτε περίπτωση, μια ομάδα δεν μπορεί να υποχρεωθεί να αγωνισθεί σε δεύτερο αγώνα πρωταθλήματος ή Κυπέλλου, πριν παρέλθουν 48 ώρες από την λήξη του πρώτου αγώνα.
 - β) Η αναβολή χορηγείται υποχρεωτικά από τη διοργανώτρια, ύστερα από αίτηση της ενδιαφερόμενης ομάδας που πρέπει να υποβάλλεται μέχρι τις 12π.μ. της προηγούμενης ημέρας του αγώνα, διαφορετικά ο αγώνας διεξάγεται και είναι έγκυρος.
5. Είναι υποχρεωτική για τη διοργανώτρια ύστερα από έγγραφο αίτημα η αναβολή του αγώνα πρωταθλήματος ή Κυπέλλου που ζητείται από ομάδα:
 - α) της οποίας τουλάχιστον τρεις (3) ποδοσφαιριστές που ανήκουν στη δύναμή της συμμετέχουν στην Εθνική ομάδα της Ελλάδος.
 - β) Προκειμένου για ομάδες ερασιτεχνικές όταν τρεις (3) τουλάχιστον ποδοσφαιριστές συμμετέχουν σε αγώνες των Μικτών Ομάδων Παίδων και Νέων της Ε.Π.Σ.
6. Ο αγώνας που αναβάλλεται σύμφωνα με την παρ.5 τελείται μέσα σε διάστημα που δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερο από 25 ημέρες σε σχέση με την ημερομηνία που αναβλήθηκε η τέλεσή του.

Άρθρο 23

Υποβολή ενστάσεων

1. Ενστάσεις επιτρέπεται να υποβάλλονται μόνο από τις διαγωνιζόμενες ομάδες στους μεταξύ τους αγώνες, για τους παρακάτω αποκλειστικά λόγους:
 - α) Για αντικανονικότητα του γηπέδου (μη τήρηση των διατάξεων του άρθρου 9 του παρόντος Κανονισμού).
 - β) Για παράβαση διατάξεων του άρθρου 12 του παρόντος Κανονισμού, σχετικά με τον ορισμό διαιτητών ή βοηθών διαιτητών ή την αντικατάσταση των ορισθέντων.
 - γ) Για αντικανονική διακοπή αγώνα, που οφείλεται σε αναίτιολόγητη και αντίθετη με τον παρόντα Κανονισμό απόφαση του διαιτητή.
 - δ) Για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων αυτού του Κανονισμού από το διαιτητή που σχετίζονται με τη συμπλήρωση των ομάδων, μετά την έναρξη του αγώνα.
 - ε) Για αντικανονική συμμετοχή ποδοσφαιριστή που, υποχρεωτικά, πρέπει να κατονομάζεται. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να αναφέρονται οι συγκεκριμένοι λόγοι στους οποίους στηρίζεται η ένσταση.
Η ένσταση αυτή μπορεί να στρέφεται κατά οποιουδήποτε ποδοσφαιριστή - τακτικού ή αναπληρωματικού- ο οποίος αγωνίστηκε, από τους αναγραφόμενους στο Φ.Α.
 - στ) Για πλαστοπροσωπία ποδοσφαιριστή, που πρέπει υποχρεωτικά να κατονομάζεται. Η ένσταση αυτή μπορεί να στρέφεται κατά ενός, περισσοτέρων ή και όλων των ποδοσφαιριστών που αγωνίστηκαν, που θα πρέπει να κατονομάζονται.
 - ζ) Για παράλειψη παρουσίας ιατρού κατά την διεξαγωγή του αγώνα, όπου απαιτείται.
 - η) Κατά του κύρους του αγώνος ο οποίος ετελέσθη μη νομίμως και κατά παράβασιν διατάξεως του Κ.Α.Π. ή της εγκριθείσης προκήρυξης.

2. α) Οι ενστάσεις των περιπτώσεων α', β' και στ' της προηγούμενης παραγράφου αυτού του άρθρου, καταχωρούνται στην οικεία στήλη στο Φ.Α. από τους αρχηγούς των ομάδων που ενίστανται, πριν από την έναρξη του αγώνα, με εξαίρεση την ένσταση πλαστοπροσωπίας ποδοσφαιριστή, η οποία υποβάλλεται μέχρι την υπογραφή του Φ.Α. και με την προϋπόθεση ότι

ο διαιτητής θα έχει ειδοποιηθεί σχετικά -μέσα στον αγωνιστικό χώρο- από τον αρχηγό της ενιστάμενης ομάδας μέχρι τη λήξη της διάρκειας του αγώνα και της τυχόν παράτασής του. Στην περίπτωση αυτή, ο διαιτητής, έχει την υποχρέωση να δώσει εντολή στον ποδοσφαιριστή (ή στους ποδοσφαιριστές) κατά του οποίου στρέφεται η ένσταση, να μη φύγει από το γήπεδο, μέχρις ότου συγκεντρώσει και καταχωρήσει στο Φ.Α. τα απαραίτητα στοιχεία που θα βοηθήσουν το αρμόδιο όργανο στην εκδίκαση της ένστασης (στοιχεία ταυτότητας, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, χρώμα μαλλιών και ματιών, άλλα εμφανή σημεία, δείγμα υπογραφής κ.λπ).

Επίσης ο διαιτητής έχει την υποχρέωση να κρατήσει την κατάσταση υγείας και τα δελτία αθλητικής ιδιότητας των αγωνιζομένων ποδοσφαιριστών κατά των οποίων στρέφεται η ένσταση και να τα παραδώσει στη διοργανώτρια μαζί με το Φ.Α.

- β)** Τα προαναφερόμενα ισχύουν και για την περίπτωση αντικατάστασης, αποχώρησης ή αποβολής ποδοσφαιριστή, εφ' όσον η ένσταση πλαστοπροσωπίας που στρέφεται εναντίον του έγινε πριν ή κατά την αντικατάσταση, αποχώρηση ή αποβολή του.
- γ)** Η άρνηση του ποδοσφαιριστή να συμμορφωθεί στην παραπάνω εντολή του διαιτητή -την οποία ο τελευταίος υποχρεούται να σημειώσει στις παρατηρήσεις του στο Φ.Α.- θεωρείται ως ομολογία του ιδίου και της ομάδας του για τη διάπραξη του παραπτώματος.
- δ)** Οι ενστάσεις των περιπτώσεων α', β' και στ' της προηγούμενης παραγράφου αυτού του άρθρου, υποβάλλονται προς αποφυγή καθυστερήσεων, ως προς το χρόνο έναρξης και λήξης του αγώνα, στο διαιτητή με σημείωμα, που περιγράφει το είδος και τους λόγους της ένστασης, με υπογραφή του αρχηγού της ενιστάμενης ομάδας.

Το σημείωμα αυτό υποβάλλεται εις διπλούν, υπογράφεται από τον αρχηγό της αντίπαλης ομάδας, αντίγραφο δε αυτού παραλαμβάνει το αντίπαλο σωματείο. Ο διαιτητής κατά την κρίση του εφ' όσον δεν καθυστερεί η έναρξη του αγώνα κατά τον προβλεπόμενο χρόνο επιτρέπει την καταχώρησή της στο Φ.Α. διαφορετικά είναι υποχρεωμένος να προβεί στην καταχώρηση κατά τη διάρκεια του ημιχρόνου ή και μετά το τέλος του αγώνα.

3. Για τις ενστάσεις που υποχρεωτικά καταχωρούνται στο Φ.Α. κατατίθεται από την ενιστάμενη ομάδα επί ποινής απαραδέκτου - μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από τη διεξαγωγή του αγώνα- το ανάλογο χρηματικό παράβολο. Σε περίπτωση μη κατάθεσής του και μόνο για τις περιπτώσεις α' και στ' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, κατατίθεται από τη διοργανώτρια η οποία με μέριμνά της, το εισπράττει από την υπόχρεη ομάδα.

4. Στις περιπτώσεις που οι ενστάσεις καταχωρούνται στο Φ.Α., ο διαιτητής έχει την υποχρέωση να γράψει τις σχετικές με το αντικείμενο της ένστασης παρατηρήσεις του στο Φ.Α., αμέσως μετά τη λήξη του αγώνα και πριν από την υπογραφή του Φ.Α.
Παράβαση των διαιτητών για την υποχρέωση της παρούσης και της παραγράφου 2δ του ιδίου άρθρου συνεπάγεται την παραπομπή του στην Ε.Δ. με υποχρεωτική ποινή αποκλεισμού τουλάχιστον ενός (1) μηνός.

5.
 - α) Οι ενστάσεις των περιπτώσεων γ', δ', ε', ζ' και η' της παρ. 1 αυτού του άρθρου, υποβάλλονται στη διοργανώτρια, με συστημένη επιστολή ή με αποδεικτικό επίδοσης, μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από την ημέρα που έγινε ο αγώνας, η οποία δεν υπολογίζεται. Όλες οι παραπάνω ενστάσεις που αποστέλλονται στη διοργανώτρια με συστημένη επιστολή, διαβιβάζονται υποχρεωτικά επί ποινής απαραδέκτου και μέσω FAX εντός της παραπάνω προθεσμίας.
 - β) Κατ' εξαίρεση, είναι υποχρεωτική η καταχώρηση στο Φ.Α. της ένστασης αντικανονικής συμμετοχής που αφορά ποδοσφαιριστή που αγωνίστηκε ως αναπληρωματικός χωρίς να έχει αναγραφεί στο Φ.Α. πριν από την έναρξη του αγώνα και ποδοσφαιριστή που ξανασυμμετείχε σε αγώνα ενώ είχε αντικατασταθεί ή αποβληθεί από αυτόν.
 - γ) Οι ενστάσεις αυτές πρέπει να συνοδεύονται από το ανάλογο τέλος λειτουργίας επιτροπής και χρηματικό παράβολο, επί ποινή απαραδέκτου.

6.
 - α) Στις περιπτώσεις που δεν καταχωρούνται οι ενστάσεις στο Φ.Α., δηλαδή σε αυτές που αφορούν οι διατάξεις των περιπτώσεων γ', δ', ε', ζ' και η' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, ο διαιτητής έχει την υποχρέωση να αναφέρει – εφ' όσον προσκληθεί για το σκοπό αυτό από τη διοργανώτρια του αγώνα- τις παρατηρήσεις του με έκθεσή του, μέσα σε 48 ώρες από την πρόσκλησή του.

Αν ο διαιτητής δεν υποβάλλει τη σχετική έκθεση, μέσα στην παραπάνω προθεσμία, τιμωρείται από το αρμόδιο όργανο με αποκλεισμό από έξι (6) μήνες μέχρι ένα (1) χρόνο.

- β)** Καθεμιά από τις παραπάνω ενστάσεις πρέπει να υποβάλλεται με χωριστό υπόμνημα στο οποίο να αναφέρονται συγκεκριμένα οι λόγοι υποβολής της - και μέσα στις προθεσμίες που προβλέπεται - διαφορετικά απορρίπτεται η ένσταση, κρινόμενη απαραδέκτη.
- γ)** Τα ποσά αυτά καθορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. της διοργανώτριας στην αρχή κάθε αγωνιστικής περιόδου.

7. Η συζήτηση των ενστάσεων του παρόντος άρθρου είναι υποχρεωτική, τυχόν δε παραίτηση της ενιστάμενης ομάδας είναι ανίσχυρη και δεν λαμβάνεται υπόψη.

8. Καταγγελία επιτρέπεται να διατυπωθεί αποκλειστικά για αντικανονική συμμετοχή ποδοσφαιριστή σε αγώνα μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) ημερών από την τέλεσή του από τρίτο σωματείο με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι τούτο έχει άμεσο έννομο συμφέρον κατά το χρόνο άσκησης της καταγγελίας, το οποίο περιοριστικά προσδιορίζεται στη διαμόρφωση του βαθμολογικού πίνακα του πρωταθλήματος που μετέχει και έχει σχέση με το συγκεκριμένο σωματείο κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία. Οι παραπάνω καταγγελίες που αποστέλλονται στη διοργανώτρια με συστημένη επιστολή με ποινή απαραδέκτου της συζήτησης διαβιβάζονται υποχρεωτικά και μέσω FAX τόσο η καταγγελία όσο και το αποδεικτικό κατάθεσης του προβλεπόμενου για την αντίστοιχη ένσταση παράβολου εντός της παραπάνω προθεσμίας.

Κατά την άσκηση της καταγγελίας και ταυτόχρονα με την υποβολή της στη διοργανώτρια πρέπει ο καταγγέλλων να καταθέσει το προβλεπόμενο για την αντίστοιχη ένσταση παράβολο με ποινή απαραδέκτου της συζήτησης εφ' όσον δεν κατατεθεί παράβολο ή κατατεθεί ελλιπές ή εκπρόθεσμο.

9. Οι διαγωνιζόμενες ομάδες σε μεταξύ τους αγώνα δύνανται να υποβάλλουν αποκλειστικά και μόνο ένσταση μέσα στις προβλεπόμενες από το άρθρο αυτό προθεσμίες.

10. Μετά την πάροδο της προθεσμίας της παρ. 9 του παρόντος άρθρου το αρμόδιο όργανο της διοργανώτριας δεν έχει το δικαίωμα να επιληφθεί έστω και αυτεπάγγελτα καταγγελίας τρίτης ομάδας για το κύρος αγώνα άλλων ομάδων του αυτού πρωταθλήματος.
11. Σε περίπτωση που γίνεται δεκτή ένσταση ή καταγγελία για οποιοδήποτε λόγο αντικανονικής συμμετοχής ποδοσφαιριστή για παράβαση του παρόντος Κανονισμού και των λοιπών κανονισμών της Ε.Π.Ο., η υπαίτια ομάδα που μετέχει ο ποδοσφαιριστής αυτός, χάνει τον αγώνα με τέρματα 3-0, εκτός αν το αποτέλεσμα ευνοεί την αντίπαλη ομάδα και της επιβάλλεται χρηματική ποινή έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.
12. Εφ' όσον γίνεται δεκτή ένσταση πλαστοπροσωπίας πέρα από την απώλεια του αγώνα, ο οποίος κατακυρώνεται υπέρ της αντίπαλης ομάδας, με τέρματα 3-0, εκτός αν το αποτέλεσμα ευνοεί την αντίπαλη ομάδα, αφαιρούνται από την υπαίτια ομάδα πέντε (5) βαθμοί **και της επιβάλλεται χρηματική ποινή έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ**. Ξέχωρα από τα παραπάνω, ο αναγραφόμενος στο Φ.Α. εκπρόσωπος της υπαίτιας ομάδας, που υποχρεωτικά πρέπει να είναι μέλος του Δ.Σ. της ομάδας τιμωρείται με ποινή απαγόρευσης εισόδου στους αγωνιστικούς χώρους για δύο (2) έτη που αρχίζουν από την επομένη της διεξαγωγής του αγώνα. Ο παραβάτης ποδοσφαιριστής εφ' όσον διαπιστωθεί η ταυτότητά του, με αποκλεισμό δύο (2) ετών και σε περίπτωση υποτροπής με διαγραφή από τα μητρώα ποδοσφαιριστών της Ε.Π.Ο., στον δε προπονητή επιβάλλεται ποινή απαγόρευσης στους αγωνιστικούς χώρους για τέσσερα τουλάχιστον έτη, εκτός αν αποδεδειγμένα έκαναν σχετική καταγγελία στο διαιτητή που αναγράφηκε στο Φ.Α.
13. Σε περίπτωση που γίνει δεκτή ένσταση αντικανονικής διακοπής του αγώνα, ο αγώνας επανορίζεται και συνεχίζεται.
14. Η ομάδα που, μέσα στην ίδια αγωνιστική περίοδο, γίνεται υπότροπος πλαστοπροσωπίας ποδοσφαιριστή, αποκλείεται των περαιτέρω αγώνων πρωταθλήματος, υποβιβάζεται στην αμέσως κατώτερη κατηγορία και αν δεν υπάρχει, δεν δικαιούται συμμετοχής στο πρωτάθλημα της αμέσως επόμενης περιόδου.

Άρθρο 24

Εκδίκαση ενστάσεων

1. Η εκδίκαση των ενστάσεων και καταγγελιών του άρθρου 23 του παρόντος Κανονισμού γίνεται ως εξής:
 - α) Προκειμένου για αγώνες που διοργανώτρια είναι η Ε.Π.Ο. από την Πειθαρχική Επιτροπή.
 - β) Προκειμένου για αγώνες πρωταθλημάτων των Ενώσεων Ποδοσφαιρικών Σωματείων από τις αρμόδιες επιτροπές αυτών.Οι αποφάσεις όλων των προαναφερομένων οργάνων κρίνονται σε δεύτερο και τελευταίο βαθμό από την Επιτροπή Εφέσεων της Ε.Π.Ο.
2. Οι αποφάσεις για τις παραπάνω ενστάσεις, καταγγελίες και εφέσεις, εκδίδονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία επτά (7) ημερών από την υποβολή τους.

Άρθρο 25

Έπαθλο Πρωταθλήματος

1. Το έπαθλο κάθε πρωταθλήματος -που δεν επιτρέπεται να είναι χρηματικό- πρέπει να ορίζεται από την προκήρυξή του, απονέμεται δε από τη διοργανώτρια μετά την επικύρωση του οριστικού πίνακα της βαθμολογίας, εκτός από το έπαθλο των Κυπέλλων Ελλάδος, που απονέμεται αμέσως μετά τη λήξη των αντίστοιχων τελικών αγώνων.
2. Οι ομάδες που κατακτούν την πρώτη θέση στη διοργάνωση κάθε πρωταθλήματος (πρωταθλήτριες) έχουν το δικαίωμα να πάρουν τουλάχιστον ένα (1) έπαθλο και μετάλλια για τους αθλητές τους.
3. Απαγορεύεται, εκτός από τη διοργανώτρια, η αθλοθέτηση επάθλων σε αγώνες επίσημων πρωταθλημάτων από φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Άρθρο 26

Οικονομική διαχείριση – Οργάνωση και Επιστασία Αγώνων

Πρωταθλημάτων

1. Η οικονομική διαχείριση όλων των αγώνων, επίσημων ή φιλικών, γίνεται με επιστασία της κάθε διοργανώτριας και ο τρόπος της διεξαγωγής της ορίζεται με την προκήρυξη του κάθε πρωταθλήματος ή με οικονομική εγκύκλιο.
2. Οι οικονομικοί όροι που διέπουν κάθε πρωτάθλημα (ποσοστό γηπέδου, ποσοστό διοργανώτριας κ.λπ.) γνωστοποιούνται με την προκήρυξη και την οικονομική εγκύκλιο του. Για καθένα από τους αγώνες, επίσημους ή φιλικούς, συντάσσεται σχετικό έντυπο φύλλο εκκαθάρισης.
3. Η οικονομική επιστασία και οργάνωση των αγώνων ανήκει στη διοργανώτρια που εκτός των άλλων καθορίζει :
 - α) Τον αριθμό των εισιτηρίων κάθε αγώνα
 - β) Τις τιμές των εισιτηρίων
 - γ) Την παραχώρηση ή μη εισιτηρίων στην φιλοξενούμενη ομάδα, καθώς και τον αριθμό αυτών
 - δ) Οτιδήποτε, μπορεί να έχει σχέση με τη διεξαγωγή αγώνα.
4. Η γηπεδούχος ομάδα οφείλει να παραλαμβάνει τα εισιτήρια, τουλάχιστον έξι (6) ημέρες πριν την καθορισμένη για την τέλεση του αγώνα.

Σε περίπτωση που, οι ομάδες συμφωνήσουν να παραλάβει εισιτήρια η φιλοξενούμενη, ισχύει αποκλειστικά για όλα τα θέματα η μεταξύ τους έγγραφη συμφωνία.
5. Για τους αγώνες Πανελλήνιων ερασιτεχνικών πρωταθλημάτων, μπορεί η διοργανώτρια, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Οικονομικής Επιτροπής, να αναθέτει την οικονομική επιστασία τους στις κατά τόπους Ενώσεις Ποδοσφαιρικών Σωματείων και σε περίπτωση άρνησής τους, στις γηπεδούχες ομάδες.

6. Η Ε.Π.Ο. δικαιούται σε κάθε περίπτωση να παρακρατεί για λογαριασμό της ή για λογαριασμό ενώσεως-μέλους της κάθε οφειλόμενο ποσό από οποιαδήποτε αιτία από χρήματα του οφειλέτη που από οποιονδήποτε λόγο ευρίσκονται εις χείρας της.
7. Σε περίπτωση αποκλεισμού λόγω αποδεδειγμένης δωροδοκίας η ομάδα που διαπράττει το αδίκημα αποκλείεται των περαιτέρω αγώνων, υποβιβάζεται στην αμέσως επόμενη κατηγορία και καταλαμβάνει την τελευταία θέση του πίνακα κατάταξης.

Άρθρο 27

Πρωτάθλημα στο οποίο δικαιούται συμμετοχή σωματείο που υποβιβάστηκε ή συγχωνεύθηκε

1. Οι ομάδες που κατακτούν την πρώτη θέση στο πρωτάθλημα που συμμετέχουν - καθώς και τις τυχόν επόμενες που δημιουργούν δικαίωμα ανόδου σε ανώτερη κατηγορία, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται από τις σχετικές προκηρύξεις - προβιβάζονται στην αμέσως ανώτερη κατηγορία, ενώ τα τελευταία στη σειρά κατάταξης υποβιβάζονται στην αμέσως κατώτερη κατηγορία.
2.
 - α) Ο αριθμός των ομάδων που υποβιβάζονται ή προβιβάζονται στις διάφορες κατηγορίες, καθορίζεται με την προκήρυξη του κάθε πρωταθλήματος.
 - β) Οποιαδήποτε αυξομείωση στον αριθμό των ομάδων των διαφόρων κατηγοριών, πρέπει να προβλέπεται από την προκήρυξη και να ισχύει από την αμέσως επόμενη αγωνιστική περίοδο.
3.
 - α) Οι ομάδες που υποβιβάζονται από οποιαδήποτε κατηγορία, καταλαμβάνουν αντίστοιχα κατά σειρά, τις πρώτες θέσεις της αμέσως κατώτερης κατηγορίας.
 - β) Στην περίπτωση που μια ομάδα υποβιβάζεται γιατί κρίθηκε υπαίτια δωροδοκίας, κατά τις διατάξεις του νόμου, καταλαμβάνει την τελευταία θέση στην κατηγορία που κατέρχεται.
4.
 - α) Σε περίπτωση συγχώνευσης που γίνεται ύστερα από τη διάλυση δύο ή περισσότερων σωματείων και ίδρυση νέου σωματείου -οποτεδήποτε και αν συντελεστεί- το νέο σωματείο που προέρχεται από τη συγχώνευση, αγωνίζεται από την αμέσως επόμενη αγωνιστική περίοδο στο πρωτάθλημα

της ανώτερης κατηγορίας στο οποίο ανήκε ένα από τα συγχωνευθέντα σωματεία. Στη περίπτωση που τα συγχωνευθέντα σωματεία αγωνίζονται στην ίδια κατηγορία, τότε τη κενή θέση που δημιουργείται, θα καταλαμβάνει σωματείο που ανήκει στην ίδια Ένωση με τα συγχωνευθέντα σωματεία. Την κενή θέση θα καταλαμβάνει πάντα ομάδα από την αμέσως κατώτερη κατηγορία, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του παρόντος κανονισμού.

- β) Σε περίπτωση συγχώνευσης που γίνεται ύστερα από τη διάλυση ενός ή περισσότερων σωματείων και προσχώρησής τους σε άλλο σωματείο, το σωματείο αυτό συνεχίζει να μετέχει στο πρωτάθλημα της κατηγορίας στην οποία ανήκει ή θα δικαιούται να μετέχει.
- γ) Οι ομάδες που υποβιβάζονται, είτε βάσει της προκήρυξης είτε βάσει άλλης απόφασης, δεν έχουν δικαίωμα προαγωγής σε καμιά περίπτωση, για την περίοδο που υποβιβάστηκαν. Η κατάληψη της πρώτης θέσης στην αμέσως κατώτερη κατηγορία, νοείται πάντα μετά την επέλευση οποιουδήποτε προβιβασμού. Στην περίπτωση αύξησης των ομάδων οποιασδήποτε κατηγορίας ή προαγωγής στην αμέσως ανώτερη κατηγορία περισσότερων ομάδων απ' αυτές που προβλέπεται από τη σχετική προκήρυξη, οι προαγόμενες ομάδες προέρχονται από τον πίνακα κατάταξης του πρωταθλήματος που έληξε της αμέσως κατώτερης κατηγορίας και με τη σειρά κατάταξης τους.

- 5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου, ισχύουν με την επιφύλαξη του άρθρου 2 παρ.3 ι) του Καταστατικού της Ε.Π.Ο.

Άρθρο 28

Ευ αγωνίζεσθαι – Fair play

- 1. Με την προκήρυξή τους οι διοργανώτριες δύνανται να εισάγουν στα πρωταθλήματά τους, τους διεθνείς και ελληνικούς κανονισμούς που αφορούν το ευ αγωνίζεσθαι - fair play.
- 2. Για τα παιδικά πρωταθλήματα και την Α' κατηγορία των τοπικών πρωταθλημάτων, καθώς επίσης και για τα πρωταθλήματα των ομάδων των ενώσεων που διοργανώνονται από την Ε.Π.Ο., είναι υποχρεωτική η τήρηση των ως άνω διατάξεων και η χρήση της μπλε κάρτας.

Άρθρο 29

Ραδιοτηλεοπτικά – Μ.Μ.Ε.

1. Τα ραδιοτηλεοπτικά δικαιώματα των Πανελλήνιων ερασιτεχνικών πρωταθλημάτων και των τοπικών ερασιτεχνικών πρωταθλημάτων, ρυθμίζονται με τις προκηρύξεις της οικείας διοργανώτριας.
2. Συμβάσεις παραχώρησης ραδιοτηλεοπτικών δικαιωμάτων που δεν έχουν εγκριθεί από την Ε.Π.Ο. ή των κατ' εξουσιοδότησή της ενώσεων δεν ισχύουν, απαγορεύεται δε η ραδιοτηλεοπτική μετάδοση κάθε αγώνα. Αν παρά ταύτα, ο αγώνας μεταδοθεί, η γηπεδούχος ομάδα τιμωρείται με κατακύρωση του αγώνα υπέρ της αντιπάλου και χρηματική ποινή έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Σε κάθε περίπτωση, η είσοδος ραδιοτηλεοπτικών συνεργείων επιτρέπεται μετά από σχετική έγγραφη άδεια της διοργανώτριας.

Άρθρο 30

Πολυσυμμετοχή

Με κανονισμό που εκδίδεται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Π.Ο. ρυθμίζονται τα κάθε είδους θέματα που αφορούν την πολυσυμμετοχή.

Απαγορεύεται η συμμετοχή του αυτού προσώπου σε δύο (2) διαφορετικά Δ.Σ. σωματείων που ανήκουν στην ίδια διοργανώτρια. Σε περίπτωση μη τήρησης της απαγόρευσης αυτής, κάθε αγώνας των ομάδων κατακυρούται υπέρ της αντιπάλου.

Άρθρο 31

Εθνικές ομάδες – Αντιπροσωπευτικές ομάδες – Προστασία

1. Η συμμετοχή των ποδοσφαιριστών στις Εθνικές ομάδες όταν καλούνται είναι υποχρεωτική τόσο γι' αυτούς όσο και για τα σωματεία που ανήκουν.
2. α) Σε περίπτωση αδικαιολόγητης άρνησης ποδοσφαιριστή να συμμετάσχει σε προπόνηση ή αγώνα Εθνικής ομάδας επιβάλλεται σε αυτόν με απόφαση της Πειθαρχικής Επιτροπής της Ε.Π.Ο. αποκλεισμός τριών (3) αγωνιστικών ημερών από οποιοδήποτε επίσημο αγώνα του σωματείου που ανήκει. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται μετά από παραπομπή της Τεχνικής Επιτροπής της Ε.Π.Ο.

- β)** Ποδοσφαιριστής ο οποίος αποκλείσθηκε από Εθνική ομάδα λόγω τραυματισμού ή ασθένειας του δεν δύναται να μετάσχει σε αγώνα του σωματείου που ανήκει πριν από την παρέλευση οκτώ (8) ημερών από τον αγώνα της Εθνικής ομάδας στον οποίο δεν συμμετείχε για την πιο πάνω αιτία (η ημέρα του αγώνα της Εθνικής δεν υπολογίζεται). Η τυχόν συμμετοχή αυτού σε αγώνα του σωματείου του είναι αντικανονική και τιμωρείται και αυτεπάγγελα από τη διοργανώτρια. Εξαιρούνται οι ποδοσφαιριστές οι οποίοι δεν αγωνίστηκαν με το σωματείο τους λόγω τραυματισμού ή ασθένειας σε αγώνα πρωταθλήματος ή Κυπέλλου, αμέσως προηγούμενου αγώνα της Εθνικής.
- γ)** Σε περίπτωση υποτροπής οι προαναφερόμενες ποινές διπλασιάζονται.
- 3.** Η διαπίστωση των λόγων της άρνησης ή αδυναμίας συμμετοχής του ποδοσφαιριστή ανήκει αποκλειστικά στην Ε.Π.Ο.
- 4.** Τα αναφερόμενα στις παρ. 1, 2 και 3 αυτού του άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα και για τη συμμετοχή ποδοσφαιριστών ερασιτεχνικών σωματείων που ίδρυσαν Π.Α.Ε., σωματείων Δ΄ Εθνικής ερασιτεχνικής κατηγορίας και ερασιτεχνικών σωματείων Α΄, Β΄, Γ΄ κατηγοριών σε μικτές ομάδες των οικείων Ενώσεων Ποδοσφαιρικών Σωματείων, τα Δ.Σ. των οποίων ασκούν τις, κατά τα παραπάνω, αρμοδιότητες της Ε.Π.Ο.
- 5.** Οι ποινές της παρ. 2α του άρθρου αυτού επιβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την τέλεση του παραπτώματος. Η έκτιση της επιβληθείσας ποινής αρχίζει από την επόμενη αγωνιστική ημέρα της ημερομηνίας έκδοσης της απόφασης.
- 6.** Σωματεία που με οποιοδήποτε τρόπο απαγορεύουν ή δεν επιτρέπουν τη συμμετοχή ποδοσφαιριστή τους σε προπόνηση ή αγώνα ή αποστολή Εθνικής ομάδας, αποκλείονται κάθε φορά από τον πρώτο επόμενο αγώνα πρωταθλήματος ή Κυπέλλου με απόφαση της Πειθαρχικής Επιτροπής της Ε.Π.Ο. κατά τη διαδικασία της παρ.2^α του παρόντος άρθρου.
Η διάταξη αυτή ισχύει ανάλογα και για τα διοικητικά συμβούλια των Ενώσεων προκειμένου για την επιβολή ποινής σε βάρος σωματείων-μελών τους όταν

απαγορεύουν ή δεν επιτρέπουν τη συμμετοχή ποδοσφαιριστών τους σε προπονήσεις ή αγώνες των μικτών ομάδων Νέων και Παίδων αυτών.

7. Ερασιτέχνης ποδοσφαιριστής που ανήκει στην δύναμη σωματείου οφείλει να συμμετέχει σε οποιαδήποτε εκδήλωση διοργανώνεται από την Ε.Π.Ο. ή την οικεία ένωση και έχει σαν σκοπό την ανάπτυξη ή διάδοση του ποδοσφαίρου και του κοινωνικού ρόλου αυτού ή σε εκδηλώσεις μείζονος ενδιαφέροντος, εφ' όσον και όταν προσκληθεί. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης απουσίας ή άρνησης αυτού, τιμωρείται με ποινή αποκλεισμού από δύο (2) έως τέσσερις (4) αγωνιστικές ημέρες με απόφαση του οικείου για κάθε φορέα δικαιοδοτικού οργάνου κατόπιν παραπομπής του από το αντίστοιχο Δ.Σ.

Άρθρο 32

Ποινή αποκλεισμού που επιβάλλεται από σωματείο σε ποδοσφαιριστή της δύναμής του

1. Οι ποινές που επιβάλλονται σε ποδοσφαιριστές σωματείων οποιασδήποτε κατηγορίας, για παράβαση διατάξεων του Καταστατικού ή Κανονισμών, από τα Δ.Σ. σωματείων ισχύουν μετά την επικύρωσή τους από το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο.
2. Μετά την επικύρωση της ανωτέρω ποινής, τυχόν συμμετοχή του ποδοσφαιριστή σε αγώνα -στη διάρκεια της ποινής του- συνιστά λόγο αντικανονικής συμμετοχής, με εξαίρεση τη διάταξη της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.
3. Η κατά τα άνω ποινή ουδέποτε ανακαλείται, μειούται, αναστέλλεται ή χαρίζεται.
4. Σε περίπτωση μετεγγραφής ποδοσφαιριστή -τιμωρημένου σύμφωνα με το άρθρο αυτό- ή αλλαγής της ιδιότητας του ως ποδοσφαιριστή, αυτή η ποινή δεν τον ακολουθεί.

Άρθρο 33

Υποβιβασμός ομάδας λόγω αρνητικής βαθμολογίας

1. Ομάδα η οποία τερματίζει στο οικείο πρωτάθλημα με παθητικό μεγαλύτερο από δέκα (10) βαθμούς, από οποιαδήποτε αιτία, υποβιβάζεται αυτοδίκαια στην

αμέσως κατώτερη κατηγορία και καταλαμβάνει την τελευταία θέση του οικείου βαθμολογικού πίνακα.

2. Οι ομάδες της Γ΄ Ερασιτεχνικής κατηγορίας και για τα πειθαρχικά παραπτώματα του παρόντος, τιμωρούνται με χρηματική ποινή έως χίλια (1000) ευρώ, εκτός από τις περιπτώσεις δωροδοκίας, πλαστοπροσωπίας και διακοπής του αγώνα λόγω επεισοδίων όπου εξακολουθεί να ισχύει η αφαίρεση βαθμών. Σε περίπτωση αρνητικής βαθμολογίας επιβάλλεται χρηματική ποινή ύψους χιλίων (1.000) ευρώ, η οποία εφόσον καταβληθεί στην οικεία Ε.Π.Σ. παρέχει το δικαίωμα στην ομάδα αυτή να συμμετάσχει εκ νέου, στο πρωτάθλημα της ίδιας κατηγορίας κατά την επόμενη αγωνιστική περίοδο.
Το ίδιο ισχύει και για τις ομάδες του περιφερειακού γυναικείου πρωταθλήματος.
3. Η εφαρμογή του παρόντος άρθρου αφορά αποκλειστικά τις περιπτώσεις που αφαιρούνται βαθμοί από την ομάδα μόνο μετά από εφαρμογή των διατάξεων του Κ.Α.Π., της προκήρυξης ή του Πειθαρχικού Κώδικα, του κατά περίπτωση, πρωταθλήματος ή του Κυπέλλου Ελλάδος.

Άρθρο 34

Συνέπειες ανάκλησης δελτίου ατομικών στοιχείων και μεταβολών

1.
 - α) Μέχρις ότου ανακληθεί από την Ε.Π.Ο. το δελτίο ατομικών στοιχείων και μεταβολών ποδοσφαιριστή που έχει εκδοθεί απ' αυτήν, ο ποδοσφαιριστής αγωνίζεται κανονικά, εκτός αν η έκδοση του δελτίου οφείλεται σε δόλια ενέργεια της ομάδας ή του ποδοσφαιριστή.
 - β) Εφ' όσον όμως κοινοποιηθεί σε μια ομάδα απόφαση της Ε.Π.Ο. με την οποία ανακαλείται το δελτίο ποδοσφαιριστή, η συμμετοχή του σε αγώνες της ομάδας αυτής ύστερα από την προαναφερόμενη κοινοποίηση της απόφασης της Ε.Π.Ο. είναι αντικανονική, με όλες τις προβλεπόμενες συνέπειες σε περίπτωση υποβολής ένστασης.
 - γ) Σε περίπτωση που η ανάκληση του δελτίου ατομικών στοιχείων ποδοσφαιριστή οφείλεται στη διαπίστωση δόλιας ενέργειας του ποδοσφαιριστή ή της ομάδας του, τότε αν ο ποδοσφαιριστής είναι υπαίτιος, επιβάλλεται με απόφαση της Ε.Π.Ο. ποινή αποκλεισμού τριών (3) ετών από κάθε επίσημο ή φιλικό αγώνα, αν υπαίτια είναι η ομάδα, της επιβάλλεται με

απόφαση της διοργανώτριας στο πρωτάθλημα της οποίας μετέχει, χρηματική ποινή έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Αν υπαίτιοι είναι ο ποδοσφαιριστής και η ομάδα τότε τιμωρούνται με τις αντίστοιχες παραπάνω ποινές και οι δύο.

2. Οι ομάδες έχουν το δικαίωμα να διατηρούν στη δύναμή τους τον εκάστοτε προβλεπόμενο από τους οικείους κανονισμούς αριθμό ποδοσφαιριστών.

Άρθρο 35

Επίλυση αθλητικών διαφορών

1. Οι πάσης φύσεως διαφορές που ανακύπτουν από την εφαρμογή και ερμηνεία του παρόντος Κανονισμού, του Καταστατικού και των εν γένει Κανονισμών της Ε.Π.Ο. που ισχύουν για το ποδόσφαιρο και αφορούν τις ενώσεις, τις ομάδες που μετέχουν στους πάσης φύσεως αγώνες, καθώς και οποιοδήποτε πρόσωπο που συνδέεται με οποιαδήποτε σχέση και ιδιότητα με αυτές, ή που εμπλέκονται με οποιονδήποτε τρόπο και ιδιότητα στον χώρο του ποδοσφαίρου, επιλύονται από τα αρμόδια θεσμοθετημένα ποδοσφαιρικά όργανα, που καθορίζονται στο Καταστατικό και τους κανονισμούς της Ε.Π.Ο. απαγορευομένης σε κάθε περίπτωση προσφυγής στα πολιτικά ή διοικητικά δικαστήρια.
2. Σε περίπτωση που κατά παράβαση της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, φυσικό ή νομικό πρόσωπο προσφύγει σε πολιτικό ή διοικητικό δικαστήριο επιβάλλονται σε βάρος του οι ακόλουθες ποινές από την κατά περίπτωση διοργανώτρια ή την Ε.Π.Ο.:
 - α) Ομάδα που ασκεί προσφυγή αποκλείεται από τους υπόλοιπους αγώνες τους πρωταθλήματος που μετέχει ή θα μετάσχει, με απόφαση του Δ.Σ. της διοργανώτριας ή της Ε.Π.Ο. από την ημέρα άσκησης της προσφυγής και για όσο χρονικό διάστημα συνεχίζεται η παράβαση.
 - β) Εφ' όσον προσφεύγει φυσικό πρόσωπο (μέλη Δ.Σ. ομάδων, προπονητές, φυσικοθεραπευτές, γιατροί, διερμηνείς, φροντιστές, ποδοσφαιριστές κ.λπ.), με απόφαση του Δ.Σ. της διοργανώτριας επιβάλλονται σωρευτικά: **i)** απαγόρευση εισόδου στο γήπεδο, **ii)** απαγόρευση συμμετοχής σε οποιαδήποτε δραστηριότητα που σχετίζεται με το ποδόσφαιρο και **iii)** εφ' όσον αποδεικνύεται συμμετοχή της ομάδας του, η κατά τα ως άνω περ. α'

ποινή.

γ) Εφ' όσον προσφεύγει ένωση-μέλος της Ε.Π.Ο., με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Π.Ο. ανακαλείται άμεσα η ανάθεση των πρωταθλημάτων.

3. Κατά των ως άνω αποφάσεων της παρ. 2, επιτρέπεται μόνον προσφυγή στο Διαιτητικό Δικαστήριο της Ε.Π.Ο. Η άσκηση της προσφυγής δεν αναστέλλει την επιβληθείσα ποινή.
4. Επιτρέπεται η προσφυγή στο Διεθνές Διαιτητικό Αθλητικό Δικαστήριο (CAS) μετά την περαίωση όλων των βαθμίδων δικαιοδοσίας σε όλα τα Ελληνικά Ποδοσφαιρικά Όργανα, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Καταστατικό της Ε.Π.Ο. και της UEFA.

Άρθρο 36

Συνέπειες σε βάρος ομάδας λόγω άρνησης συμμετοχής της σε αγώνες

1. Ομάδα που μετέχει στα ερασιτεχνικά πρωταθλήματα και δεν κατέρχεται να αγωνιστεί σε τρεις συνολικά αγώνες της ίδιας αγωνιστικής περιόδου, θεωρείται ότι αποχώρησε με τη θέλησή της, δεν μπορεί να επανέλθει στο πρωτάθλημα αυτό, υποβιβάζεται στην αμέσως κατώτερη κατηγορία και καταλαμβάνει την τελευταία θέση του οικείου βαθμολογικού πίνακα.

Ός μη κάθοδος σε αγώνα θεωρείται κάθε περίπτωση που ένας αγώνας δεν τελείται από υπαιτιότητα μίας ομάδας.

2. Σωματείο που μετέχει στα πρωταθλήματα των Ενώσεων Ποδοσφαιρικών Σωματείων και δεν κατέρχεται να αγωνιστεί για δύο (2) συνεχείς αγωνιστικές περιόδους στο οικείο πρωτάθλημα, με τη θέλησή του και όχι λόγω ανωτέρας βίας, διαγράφεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της οικείας Ε.Π.Σ. Μετά την τελεσιδικία της απόφασης αυτής, η Ε.Π.Ο. διαγράφει το σωματείο αυτό από τα μητρώα της.

Άρθρο 37

Γενικές ρυθμίσεις

1. Όλοι οι αγώνες των τοπικών πρωταθλημάτων διεξάγονται μέσα στην περιοχή που καθορίζεται από το Καταστατικό της κάθε Ένωσης Ποδοσφαιρικών Σωματείων.

Κατ' εξαίρεση, η Ε.Π.Ο. ύστερα από αίτηση της ενδιαφερόμενης ομάδας και γνώμη των αρμοδίων Ε.Π.Σ. και μόνον αν συντρέχουν σοβαροί γεωγραφικοί λόγοι, έχει το δικαίωμα να ζητήσει με αιτιολογημένη απόφασή της την ένταξή της σε άλλη Ένωση, η οποία υποχρεούται να τη δεχθεί.

2. Οι συναντήσεις των ερασιτεχνικών πρωταθλημάτων όλων των Ενώσεων είναι υποχρεωτικά διπλές (δύο γύροι). Οι Ενώσεις μπορούν με τις προκηρύξεις τους να διεξάγουν διαφορετικά τα τοπικά πρωταθλήματα.
3. Ποινές ποδοσφαιριστών, αξιωματούχων ομάδας και ποινές γηπέδων που επιβάλλονται στα τοπικά πρωταθλήματα, δεν εκτίονται στο πρωτάθλημα Δ' Εθνικής. Οι ποινές αυτές που επιβάλλονται σε πρωτάθλημα Δ' Εθνικής δεν εκτίονται στα τοπικά πρωταθλήματα.
Οι ως άνω ποινές που επιβάλλονται σε πρωταθλήματα υποδομής των Π.Α.Ε. (Νέων κλπ) εκτίονται μόνο σ' αυτά. Ποινές που επιβάλλονται σε επαγγελματικά πρωταθλήματα δεν εκτίονται σε πρωταθλήματα υποδομής.
4. Η εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 29 παρ. 4ε του Πειθαρχικού Κώδικα, αρχίζει μόλις συμπληρωθεί οφειλόμενο συνολικό χρηματικό ποσό εκατό πενήντα ευρώ (150) για τα τοπικά ερασιτεχνικά πρωταθλήματα και πεντακοσίων ευρώ (500) για τα πανελλήνια ερασιτεχνικά πρωταθλήματα.
5. Οι Ενώσεις, με τις προκηρύξεις τους, μπορούν να καθορίσουν το ανώτατο όριο ηλικίας των ποδοσφαιριστών που παίρνουν μέρος στα τοπικά πρωταθλήματα.

ΚΥΠΕΛΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΩΝ

Άρθρο 38

Συμμετοχή ομάδων

1.
 - α) Το Κύπελλο Ελλάδος ερασιτεχνών διοργανώνεται κάθε χρόνο και μετέχουν υποχρεωτικά σ' αυτό οι ομάδες που συμμετέχουν στο πρωτάθλημα της Δ' Εθνικής ερασιτεχνικής κατηγορίας και της Α' ερασιτεχνικής κατηγορίας. Είναι προαιρετική η συμμετοχή των ομάδων Β' και Γ' ερασιτεχνικών κατηγοριών και των σωματείων των νήσων της Ε.Π.Σ. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ και της Ε.Π.Σ. ΚΥΚΛΑΔΩΝ ανεξαρτήτως κατηγορίας, εκτός σωματείων Ρόδου, Κώ, Καλύμνου, Λέρου, Σύρου, Νάξου, Πάρου, Θήρας, Ίου, Άνδρου, Τήνου και Μυκόνου που ανήκουν στην Δ' ερασιτεχνική και Α' ερασιτεχνική κατηγορία.
 - β) Η πρώτη φάση διοργανώνεται από τις οικείες τοπικές Ενώσεις, και η δεύτερη από την Ε.Π.Ο. σύμφωνα με το πρόγραμμα της προκήρυξης.
2.
 - α) Στο Κύπελλο αυτό μπορούν να συμμετάσχουν, προαιρετικά, οι ερασιτεχνικές ομάδες σωματείων που ίδρυσαν Π.Α.Ε. και οι ερασιτεχνικές ομάδες των σωματείων που μετέχουν στα πρωταθλήματα Β' και Γ' Εθνικής κατηγορίας.
 - β) Οι διοργανώτριες της πρώτης φάσης υποχρεούνται να δεχθούν τη συμμετοχή των παραπάνω σωματείων.

Άρθρο 39

Αρμοδιότητες Ε.Π.Σ.

1. Οι διοργανώτριες Ε.Π.Σ. -προκειμένου για τη διοργάνωση της πρώτης φάσης του Κυπέλλου τούτου- έχουν **α)** τα αποκλειστικά δικαιώματα για την ραδιοτηλεοπτική μετάδοση των αγώνων και **β)** την αρμοδιότητα επιβολής κυρώσεων για παραβάσεις που τελούνται στους αγώνες της πρώτης φάσης και έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.
2. Οι Ε.Π.Σ. υποχρεούνται:
 - α) Να δηλώσουν στην Ε.Π.Ο. την Κυπελλούχο ομάδα μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την τέλεση του τελικού αγώνα.
 - β) Να υποβάλλουν πίνακα των πειθαρχικών ποινών που επεβλήθησαν βάσει των διατάξεων του παρόντος για τις ομάδες που συμμετέχουν στο

πρωτάθλημα Δ΄ Εθνικής κατηγορίας μετά την τέλεση κάθε αγώνα Κυπέλλου ερασιτεχνών και

- γ) Να υποβάλλουν στην Ε.Π.Ο. πίνακα ποινών βάσει των διατάξεων του παρόντος για τις ομάδες που συμμετέχουν στη δεύτερη φάση του Κυπέλλου που διοργανώνει η Ε.Π.Ο.

Άρθρο 40

Δήλωση συμμετοχής

1. Οι ομάδες που έχουν υποχρέωση ή δικαίωμα συμμετοχής στο Κύπελλο αυτό, οφείλουν να υποβάλλουν δήλωση συμμετοχής στην οικεία Ε.Π.Σ. σε ειδικό έντυπο που χορηγείται απ' αυτή και η οποία πρέπει να συνοδεύεται από σχετικό παράβολο που καθορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Π.Σ.
2.
 - α) Η μη υποβολή δήλωσης συμμετοχής ή υποβολή δήλωσης με όρους συνεπάγεται τον αποκλεισμό της ομάδας από το Κύπελλο αυτό.
 - β) Επιπλέον για τις ομάδες που η συμμετοχή τους είναι υποχρεωτική στο Κύπελλο αυτό, με απόφαση της διοργανώτριας του πρωταθλήματος στο οποίο δικαιούται να μετάσχει η ομάδα αυτή, χάνει τον πρώτο επίσημο αγώνα του πρωταθλήματος στο οποίο δικαιούται να μετάσχει και της επιβάλλεται χρηματική ποινή έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.
3. Δήλωση συμμετοχής που υποβάλλεται εκπρόθεσμα μπορεί να γίνει δεκτή -και θεωρείται ότι υποβλήθηκε εμπρόθεσμα- εφ' όσον μέχρι την υποβολή της δεν έγινε η κλήρωση των αγώνων από την Ε.Π.Σ.

Άρθρο 41

Αποχώρηση ομάδας – Διακοπή αγώνα – Παραίτηση

Για την ομάδα η οποία παραιτείται ή αποχωρεί ή γίνεται υπαίτια διακοπής αγώνα εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των άρθρων του παρόντος Κανονισμού και του Πειθαρχικού Κώδικα.

Άρθρο 42

Σύστημα τέλεσης αγώνων

1. Όλοι οι αγώνες του Κυπέλλου αυτού διεξάγονται με το σύστημα απλών συναντήσεων αποκλεισμού και σε περίπτωση ισόπαλου αποτελέσματος εφαρμόζεται η προβλεπόμενη από τη διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 20 του παρόντος Κανονισμού διαδικασία.
2. Η Ε.Π.Ο. και οι Ε.Π.Σ. έχουν το δικαίωμα, με την προκήρυξη τους να συγκροτούν κατά την κρίση τους ομίλους των διαγωνιζομένων ομάδων σύμφωνα με γεωγραφικά και οικονομικά κριτήρια.
3. Όλοι οι αγώνες ορίζονται μετά από δημόσια κλήρωση. Ομάδα που κληρώνεται πρώτη είναι γηπεδούχος. Κάθε αλλαγή γηπέδου έστω και αν συμφωνήσουν οι αντίπαλες ομάδες, απαγορεύεται.
4. Ο τελικός για την ανάδειξη του Κυπελλούχου κάθε Ένωσης και του Κυπέλλου Ελλάδος ερασιτεχνών διεξάγεται σε ουδέτερο γήπεδο που ορίζεται κατά την κρίση της διοργανώτριας.

Άρθρο 43

Πρόγραμμα αγώνων – Γήπεδα

1. Το πρόγραμμα των αγώνων Κυπέλλου καθορίζει τη χρονολογία διεξαγωγής κάθε αγώνα, των ώρα που θα αρχίζει και το γήπεδο στο οποίο θα τελείται, καθώς επίσης και την ομάδα που θα έχει την ιδιότητα της γηπεδούχου και η οποία θα είναι αυτή που θα αναφέρεται πρώτη στο πρόγραμμα των αγώνων.
Οι αγώνες Κυπέλλου θα διεξάγονται στα ίδια γήπεδα που οι ομάδες έχουν δηλώσει για τους αγώνες του οικείου πρωταθλήματος στο οποίο μετέχουν. Για τους αγώνες της α' φάσης τα σωματεία δύνανται να δηλώσουν διαφορετικό γήπεδο απ αυτό που δήλωσαν στους αγώνες πρωταθλήματος με την προϋπόθεση η Ε.Π.Σ. να συμπεριλάβει τον σχετικό όρο στην προκήρυξη της.
2. Η κοινοποίηση του προγράμματος των αγώνων γίνεται πριν από ένα πενθήμερο, εκτός από τις περιπτώσεις που συντρέχει ανώτερη βία ή λόγος ταχείας διεξαγωγής κάποιου αγώνα, οπότε μπορεί να γίνει πριν από ένα τριήμερο.

3. Αγώνας που αναβλήθηκε ή διακόπηκε εξαιτίας των καιρικών συνθηκών διεξάγεται - υποχρεωτικά - την επόμενη ημέρα στο ίδιο γήπεδο και την ίδια ώρα χωρίς άλλη ειδοποίηση, στη δε περίπτωση που αναβληθεί ή διακοπεί και ο αγώνας αυτός (δηλαδή ο τελούμενος την επόμενη της αρχικά προσδιορισμένης ημέρας), για τον ίδιο λόγο που προαναφέρεται, ο αγώνας διεξάγεται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την πρώτη αναβολή ή διακοπή του, εφαρμοζομένου αντίστοιχα του άρθρου 21 παρ.1 α' του παρόντος κανονισμού.
4. Κάθε αγώνας που θεωρείται επαναληπτός διεξάγεται μέσα σε 15 ημέρες από την τελεσίδικη απόφαση που αφορά την επανάληψή του, στο ίδιο γήπεδο που είχε αρχικά οριστεί.
Σ' αυτή την περίπτωση, οι ομάδες ειδοποιούνται τρεις (3) πλήρεις ημέρες τουλάχιστον πριν από την τέλεση του αγώνα.
5. Για τη διεξαγωγή της Β' φάσης των αγώνων του Κυπέλλου τα γήπεδα ορίζονται από την Ε.Π.Ο.

Άρθρο 44

Κυρώσεις σε περίπτωση αποδοχής ενστάσεων

Σε περίπτωση που γίνει δεκτή ένσταση που προβλέπεται από το άρθρο 23 του παρόντος Κανονισμού η υπαίτια ομάδα τιμωρείται με τις ποινές που προβλέπονται στην παρ. 11 του άρθρου αυτού. Σε περίπτωση που γίνει δεκτή ένσταση πλαστοπροσωπίας η υπαίτια ομάδα τιμωρείται με τις ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 23 παρ. 12. Τέλος σε κάθε περίπτωση μη έναρξης ή διακοπής αγώνα με υπαιτιότητα της μιας ή και των δύο ομάδων επιβάλλονται οι προβλεπόμενες στο άρθρο 21 κυρώσεις.

Άρθρο 45

Οικονομική εκκαθάριση αγώνα

1. Για τους αγώνες του Κυπέλλου αυτού τα ποσοστά διανομής του καθαρού προϊόντος που προκύπτουν μετά την οικονομική εκκαθάριση που γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 26 του παρόντος Κανονισμού.

2. Για τις ομάδες που μετέχουν στους αγώνες της πρώτης φάσης τα έξοδα μετακίνησης τους βαρύνουν τις ίδιες.

Άρθρο 46

Έπαθλα τελικού αγώνα

1. Το Κύπελλο Ελλάδος ερασιτεχνών απονέμεται στη νικήτρια ομάδα του τελικού αγώνα μαζί με μετάλλια για τους ποδοσφαιριστές, αμέσως μετά τη λήξη του.
2. Στην ομάδα που κατατάσσεται δεύτερη απονέμεται επίσης κύπελλο και μετάλλια.
3. Στο διαιτητή και στους βοηθούς διαιτητές καθώς και στους προπονητές των ομάδων απονέμεται από ένα (1) μετάλλιο.
4. Οι Ενώσεις Ποδοσφαιρικών Σωματείων οφείλουν να αθλοθετούν αναμνηστικό κύπελλο για την κυπελλούχο ομάδα της δύναμής τους.
5.
 - α) Όλοι οι ποδοσφαιριστές που πήραν μέρος στον τελικό αγώνα καθώς και οι αναπληρωματικοί οφείλουν να προσέλθουν και να παραλάβουν τα έπαθλα και τα μετάλλια, με πρώτη τη νικήτρια ομάδα και δεύτερη αυτή που ηττήθηκε.
 - β) Οι ποδοσφαιριστές που δεν πειθαρχούν σ' αυτή τους την υποχρέωση, τιμωρούνται με ποινή αποκλεισμού δύο (2) αγωνιστικών ημερών πρωταθλήματος και χρηματική ποινή διακοσίων ευρώ (200) και εφ' όσον αποδειχθεί υπαιτιότητα του σωματείου και της διοίκησής του κατά την κρίση της διοργανώτριας τιμωρείται με απώλεια του πρώτου επίσημου αγώνα του πρωταθλήματος στο οποίο δικαιούται να μετέχει της επομένης περιόδου και της επιβάλλεται χρηματική ποινή έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.

Άρθρο 47

Έννοια όρων – Καταργούμενες διατάξεις

Όπου στις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού αναφέρεται ομάδα, νοείται ποδοσφαιρικό σωματείο.

Κάθε διάταξη αντίθετη στον παρόντα κανονισμό καταργείται.

Άρθρο 48

Ερμηνεία Κ.Α.Π.

Η αυθεντική ερμηνεία του Κανονισμού Αγώνων Ποδοσφαίρου, καθώς και οτιδήποτε άλλο δεν προβλέπεται από τις διατάξεις του, ανήκει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας, νομότυπα δε γενόμενη, δεσμεύει τα αρμόδια δικαιοδοτικά και πειθαρχικά όργανα.

Άρθρο 49

Ανώτατο όριο χρηματικών ποινών

Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να επιβληθεί χρηματική ποινή ανώτερη των τριών χιλιάδων ευρώ (3.000) για τα πανελλήνια ερασιτεχνικά πρωταθλήματα και ανώτερη των χιλίων ευρώ (1.000) για τα τοπικά πρωταθλήματα.

Άρθρο 50

Έναρξη ισχύος

1. Οι ισχύοντες διεθνείς κανονισμοί F.I.F.A. - UEFA, ενσωματώνονται στον παρόντα Κ.Α.Π. και συμπληρώνουν όσες διατάξεις δεν ορίζουν σχετικά.
2. Όπου στον παρόντα κανονισμό προβλέπεται η έκδοση κανονισμού με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Π.Ο. (προστασία υγείας ποδοσφαιριστών – ντόπινγκ, πολυσυμμετοχή), η ισχύς αυτών αρχίζει άμεσα από την έκδοσή τους.

Ο παρών κανονισμός τροποποιήθηκε, κωδικοποιήθηκε και εγκρίθηκε στις **17.5.2010** με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Π.Ο. και επικυρώθηκε από την Γενική Συνέλευση της Ε.Π.Ο. στις **5 Ιουνίου του 2010**.

Αθήνα 5 Ιουνίου 2010

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΠΙΛΑΒΙΟΣ

Ο ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Dr.ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ